

A hand holding a blue pen points to a financial candlestick chart on a computer screen. The chart features red and green bars representing price movements, with a white line graph overlaid. The background is dark, and the screen's grid is visible. The text is overlaid on a semi-transparent white banner.

AFM Consumentenmonitor voorjaar 2012

Beleggers

Juni 2012

- ✓ Voor u ziet u de rapportage van de Consumentenmonitor, uitgevoerd in het voorjaar van 2012. Het betreft hier het deelonderwerp “beleggers”.
- ✓ In het rapport wordt aandacht besteed aan het profiel van beleggers, de beleggingsportefeuille en het kostenbewustzijn.
- ✓ Beleggers (n = 283) zijn ingedeeld in drie groepen:
 1. Execution only: beleggers die zelfstandig beleggen (n = 113);
 2. Beleggingsadvies: beleggers beleggen zelf, maar een adviseur geeft advies over de te volgen beleggingsstrategie (n = 60);
 3. Vermogensbeheer: een adviseur is gemachtigd om tot een bepaald bedrag transacties te doen. Hij beslist zelf om effecten te kopen of te verkopen en vertelt achteraf pas wat hij heeft gedaan (n = 110).
- ✓ Alle verschillen tussen AFM segmentatie (kijk voor meer informatie in de bijlage), leeftijdsgroepen, opleidings- en inkomensniveau die zijn beschreven, zijn significant.

Inhoudsopgave

1. Management Summary

2. Onderzoekresultaten in detail

- Beleggersprofiel
- Beleggingsportefeuille
- Kostenbewustzijn

3. Bijlagen

- Achtergrond
- Onderzoeksverantwoording
- Contact

Management Summary

Management Summary -1-

Beleggersprofiel

- ✓ Ruim eenvijfde van de Nederlandse bevolking van 18 jaar en ouder belegt in beleggingsfondsen, aandelen, obligaties of andere effecten.
- ✓ Personen die beleggen met behulp van een beleggingsadviseur zijn ouder dan personen die op andere wijze beleggen. Daarnaast hebben ze relatief vaak een lagere opleiding en zijn de vrouwen in de meerderheid.
- ✓ Ruim tweederde van de beleggers belegt al langer dan 10 jaar. Driekwart van de beleggers is sinds ze zijn begonnen met beleggen niet geswitcht van financiële instelling.
- ✓ Eenvijfde van alle beleggers heeft de afgelopen 3 jaar overwogen over te stappen naar een andere financiële instelling, maar heeft dit niet gedaan. Men vindt overstappen teveel rompslomp.
- ✓ Eenvijfde van de beleggers voelt zich niet zo vertrouwd op het terrein van beleggen.
- ✓ Driekwart van de beleggers heeft een specifieke beleggingshorizon.

Dienstverlening

- ✓ Volgens beleggers is het belangrijkste onderdeel van de dienstverlening van een beleggingsadviseur het vaststellen van het beleggingsdoel.
- ✓ Het belangrijkste onderdeel van de dienstverlening van een vermogensbeheerder is volgens beleggers het samenstellen van de beleggingsportefeuille.
- ✓ Zelfstandige beleggers zijn vaker tevreden met de dienstverlening van de financiële instelling waar men belegt dan andere type beleggers.

Management Summary -2-

- ✓ Rendement, kosten en service worden door alle beleggers als belangrijke aspecten van de dienstverlening gezien.

Beleggingsportefeuille

- ✓ Eenvijfde van de beleggers heeft een beleggingsportefeuille van minder dan €5.000,-.
- ✓ Ruim de helft van de beleggers belegt in beleggingsfondsen en ruim de helft belegt in aandelen.
- ✓ Ruim de helft van de beleggers in beleggingsfondsen, belegt alleen maar in beleggingsfondsen, 4 op de 10 beleggers in aandelen, belegt alleen maar in aandelen.
- ✓ Veel beleggers weten niet wat Indextrackers zijn, er wordt dan ook niet vaak belegd in deze beleggingsvorm: slechts 2% van de beleggers heeft Indextrackers in portefeuille.
- ✓ Beleggers die beleggen via een beleggingsadviseur zijn minder bekend met deze beleggingsvorm: ruim de helft weet niet wat Indextrackers zijn. Bij de meerderheid van diegenen die dat wel weten, heeft de adviseur geen Indextrackers geadviseerd.
- ✓ Het aantal aan- en verkooptransacties is beperkt geweest: 30% van de beleggers heeft in de afgelopen 12 maanden geen enkele transactie in de effectenportefeuille doorgevoerd.
- ✓ Beleggers zijn erg optimistisch over het te behalen rendement: gemiddeld verwacht men de komende 3 jaar een rendement van 12,4% te behalen.

Rendement en doel

- ✓ Bijna de helft van de beleggers weet niet welk rendement in 2011 is behaald. De groepen die het meest optimistisch zijn over het rendement, hebben geen idee van het behaalde rendement in 2011 (weinig leereffect).

Management Summary -3-

- ✓ Zelfstandige beleggers zien zich vaker als risiconemende belegger dan andere type beleggers.
- ✓ Men is gaan beleggen om een hoger rendement dan de spaarrente te behalen.
- ✓ Ruim eenderde van de beleggers met een beleggingsdoel, controleert niet of het beleggingsdoel nog steeds haalbaar is.
- ✓ De meerderheid van de beleggers die beleggen via een beleggingsadviseur of vermogensbeheerder vindt dat de verantwoordelijkheid voor het vaststellen en behalen van de beleggingsdoelstelling bij de beleggingsadviseur/vermogensbeheerder ligt.

Kostenbewustzijn

- ✓ Vrijwel alle beleggers vinden kosten een belangrijk aspect van de dienstverlening.
- ✓ Slechts de helft van de beleggers heeft zich, voordat men begon met beleggen, verdiept in de kosten van beleggen. Zelfstandige beleggers hebben zich vaker verdiept in de kosten dan andere beleggers.
- ✓ Tweederde van de beleggers die zich verdiept hebben in de kosten, vond de kosten belangrijk in de afweging om te gaan beleggen.
- ✓ Eenderde van de beleggers heeft geen alternatieve producten overwogen toen men is gaan beleggen.
- ✓ Het rendement is voor tweederde van de beleggers de doorslaggevende factor geweest om te gaan beleggen.
- ✓ Slechts eenderde van de beleggers heeft zich afgelopen jaar verdiept in de kosten van beleggen.
- ✓ De helft van de beleggers weet niet hoe hoog de kosten zijn die men gemiddeld per jaar betaalt. Met name beleggers die met behulp van een beleggingsadviseur of vermogensbeheerder beleggen, zijn niet op de hoogte van de jaarlijkse kosten.

Management Summary -4-

- ✓ Bijna de helft van de beleggers weet spontaan geen enkele kostensoort op te noemen die men betaalt voor de beleggingsdiensten die worden afgenomen.
- ✓ Slechts de helft van de beleggers heeft, voordat men begon met beleggen bij de huidige financiële instelling, informatie over de kosten gezien. Beleggers die beleggen met behulp van een beleggingsadviseur hebben minder vaak deze informatie gezien dan andere beleggers.
- ✓ Ruim eenderde van alle beleggers houdt de kosten van de instelling waar men belegt niet in de gaten.

Onderzoeksresultaten in detail

Beleggersprofiel

Ruim eenvijfde van de Nederlanders belegt

■ ja ■ nee

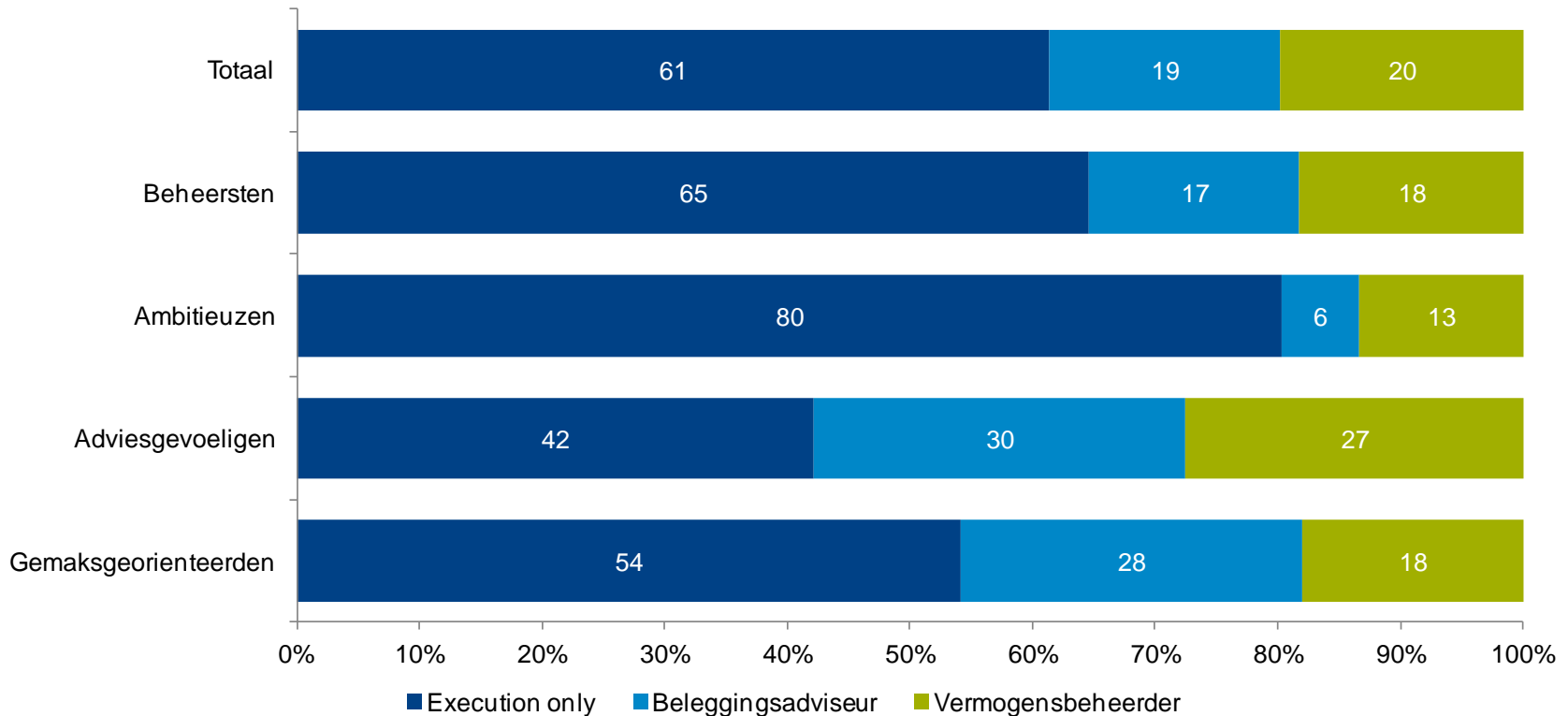
- ✓ Ruim eenvijfde (22%) van de Nederlandse bevolking van 18 jaar en ouder belegt in beleggingsfondsen, aandelen, obligaties of andere effecten.

Heeft u geld belegt in beleggingsfondsen, aandelen, obligaties of andere effecten?

Alle personen van 18 jaar en ouder

n = 29347

Ambitieuzen beleggen vaker zelfstandig

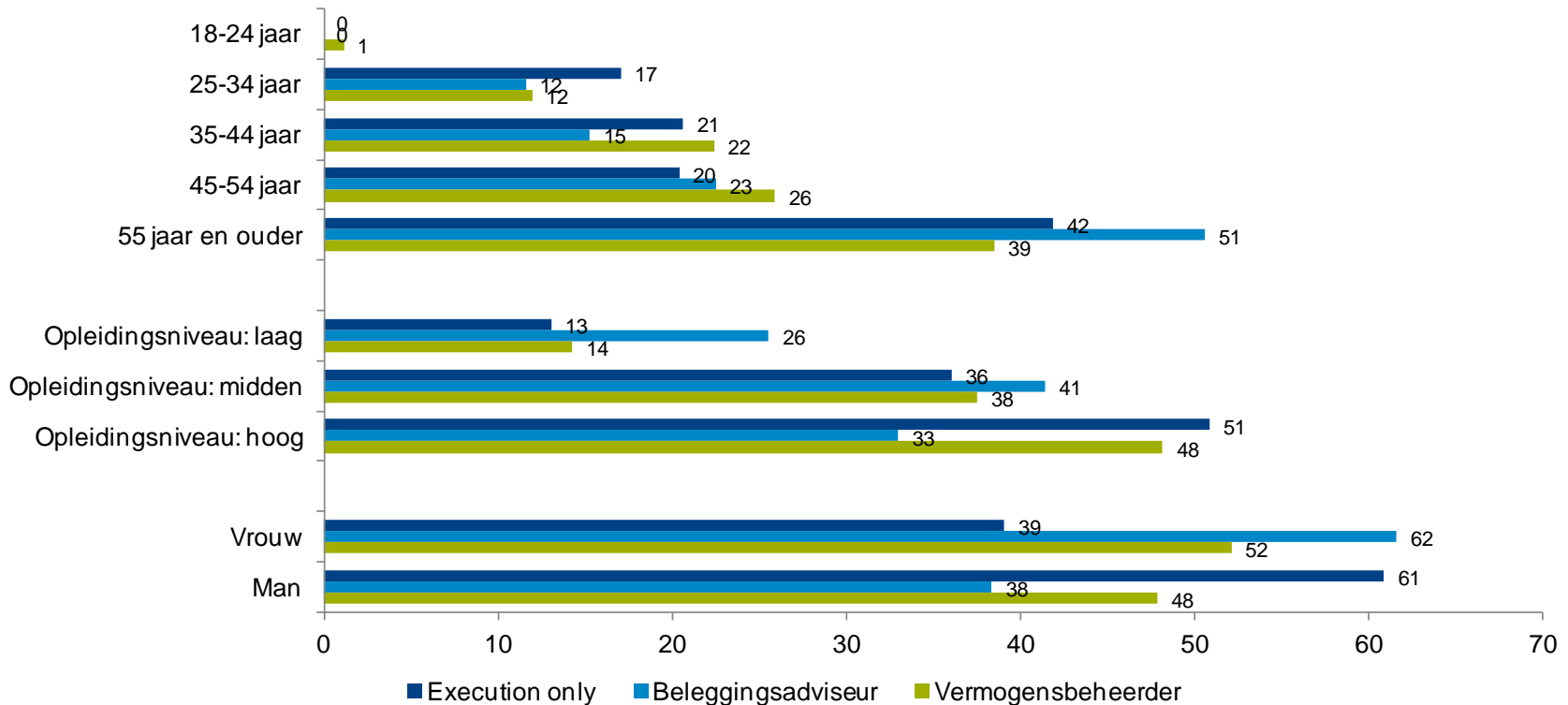

- ✓ 61% van de beleggers belegt zelfstandig, 19% met behulp van een beleggingsadviseur en 20% via een vermogensbeheerder.
- ✓ Ambitieuzen beleggen vaker zelfstandig (80%), adviesgevoeligen beleggen vaker met behulp van een beleggingsadviseur (30%) of vermogensbeheerder (27%).

Welke manier van beleggen is voor u het meest belangrijk?

Alle beleggers
n = 283

Beleggers via beleggingsadviseur zijn ouder, meestal vrouw en hebben een lagere opleiding

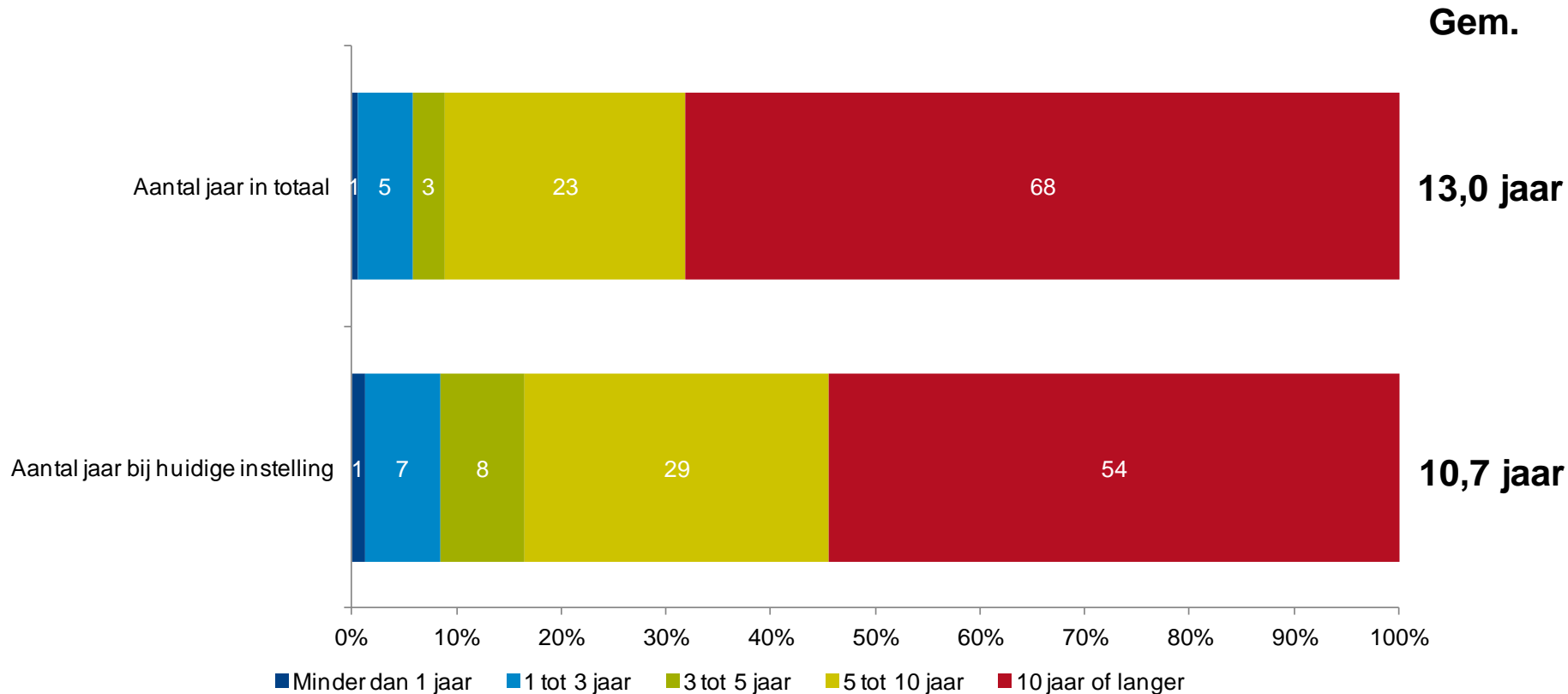

- ✓ Personen die beleggen via een beleggingsadviseur zijn ouder dan personen die op andere wijze beleggen: 51% is 55 jaar of ouder. Daarnaast hebben ze relatief vaak een lagere opleiding en de meerderheid is vrouw.
- ✓ Er zijn geen significante verschillen tussen de drie groepen naar inkomen waarneembaar.
- ✓ Beleggers in het algemeen zijn ouder, hoger opgeleid en hebben een hoger inkomen dan niet-beleggers (zie bijlage).

Welke manier van beleggen is voor u het meest belangrijk?

Alle beleggers
n = 283

Tweederde van de beleggers belegt al langer dan 10 jaar, meestal bij dezelfde instelling

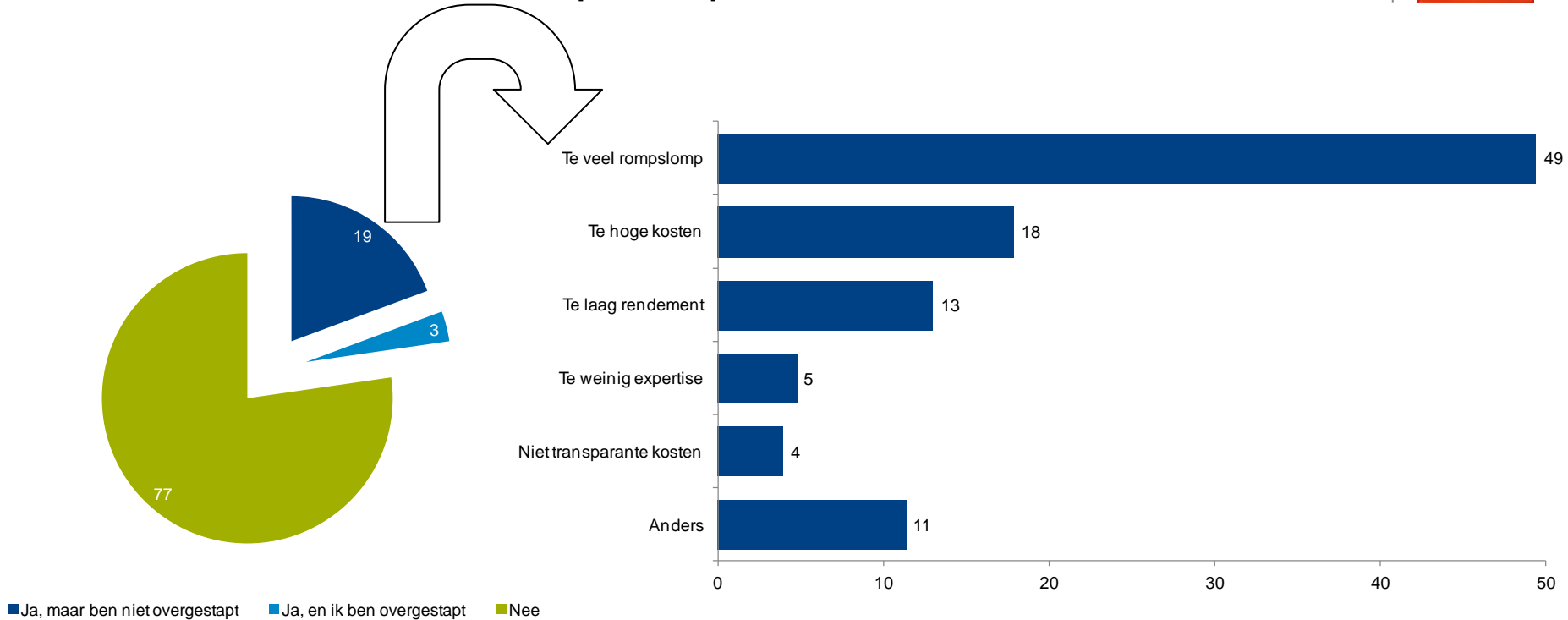

- ✓ Ruim tweederde van de beleggers (68%) belegt al langer dan 10 jaar. Men belegt gemiddeld 13 jaar, waarvan 10,7 jaar bij dezelfde instelling.
- ✓ Driekwart van de beleggers is sinds ze zijn begonnen met beleggen niet geswitcht van financiële instelling.
- ✓ Het zijn met name de 55-plussers die al lang beleggen (gemiddeld 17 jaar, waarvan 14 jaar bij dezelfde instelling).

Hoe lang belegt u al?

Alle beleggers
n = 283

Eenvijfde heeft overwogen over te stappen, maar vindt het vaak teveel rompslomp

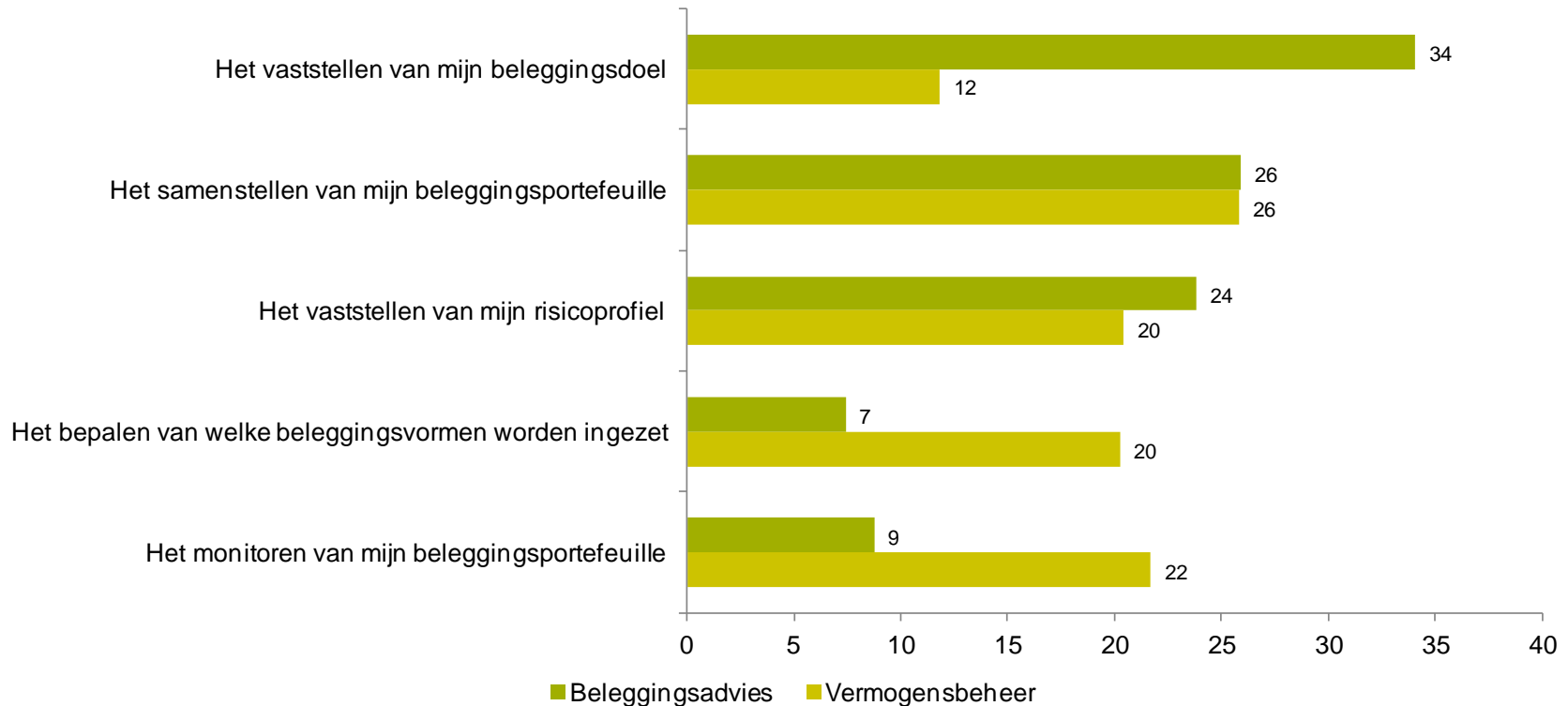

- ✓ Eenvijfde van alle beleggers (19%) heeft de afgelopen 3 jaar overwogen over te stappen naar een andere financiële instelling, maar heeft dit niet gedaan. Men vindt dat overstappen met name teveel rompslomp (49%) met zich meebrengt.
- ✓ De belangrijkste reden om wel over te stappen zijn de kosten.

Heeft u de afgelopen 3 jaar overwogen over te stappen naar een andere financiële instelling voor uw beleggingen? Wat was de reden om niet over te stappen?

Alle beleggers
n = 283

Vaststelling van beleggingsdoel is belangrijkste taak van beleggingsadviseur

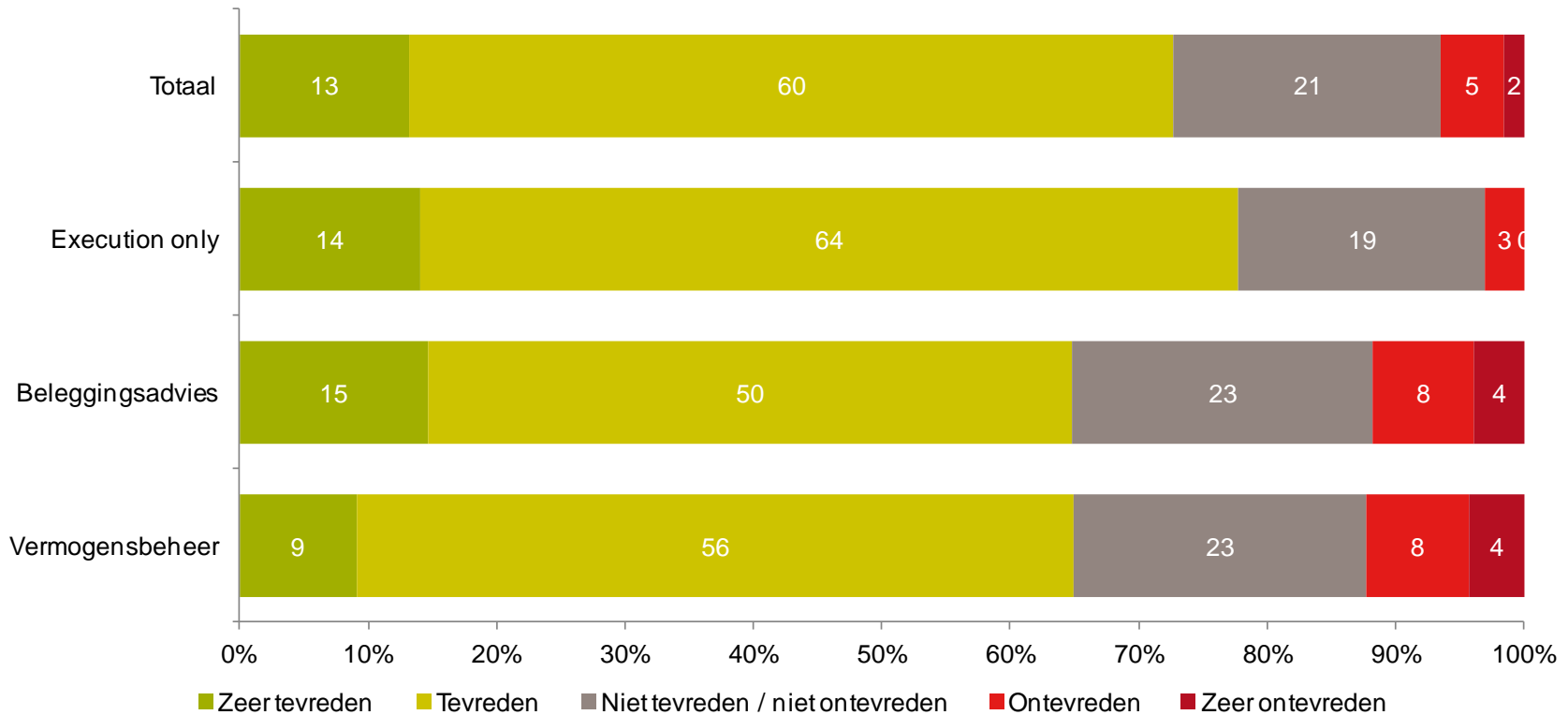
- ✓ Het vaststellen van het beleggingsdoel (34%) is de belangrijkste taak van een beleggingsadviseur. Daarnaast worden het samenstellen van de beleggingsportefeuille (26%) en het vaststellen van het risicoprofiel (24%) als belangrijke werkzaamheden van een beleggingsadviseur gezien.
- ✓ Het belangrijkste onderdeel van de dienstverlening van een vermogensbeheerder is het samenstellen van de beleggingsportefeuille (26%), het minst belangrijke onderdeel is het vaststellen van het beleggingsdoel (12%).

Welke werkzaamheden vindt u het belangrijkste onderdeel van de dienstverlening van uw beleggingsadviseur/vermogensbeheerder?

Beleggers die beleggen via beleggingsadviseur en/of vermogensbeheerder

n = 170

Zelfstandige beleggers zijn vaker tevreden met dienstverlening

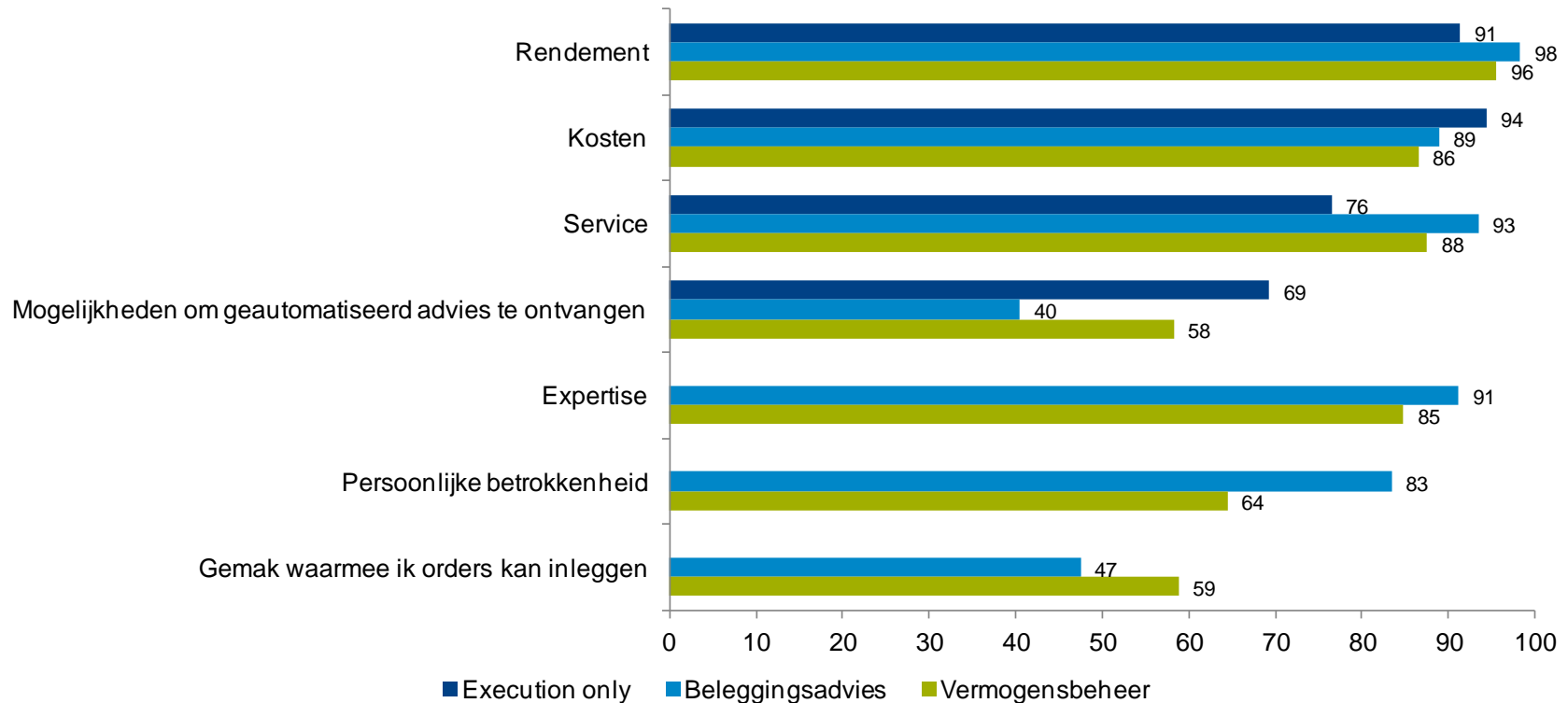

- ✓ Driekwart van de beleggers (73%) is tevreden met de dienstverlening van de financiële instelling waar men belegt.
- ✓ Zelfstandige beleggers zijn vaker tevreden (78%) met de dienstverlening van de financiële instelling dan beleggers die met behulp van een beleggingsadviseur (65%) of vermogensbeheerder (65%) beleggen.
- ✓ Wellicht dat zelfstandige beleggers vaker tevreden zijn omdat zij minder hoge verwachtingen hebben: zij vinden service minder vaak van belang dan andere type beleggers (zie volgende slide).

Hoe tevreden bent u over de beleggingsdienst van uw belangrijkste financiële instelling?

Beleggers die weten via/bij welke financiële instelling wordt belegd
n = 280

Rendement, kosten en service zijn belangrijkste aspecten van dienstverlening

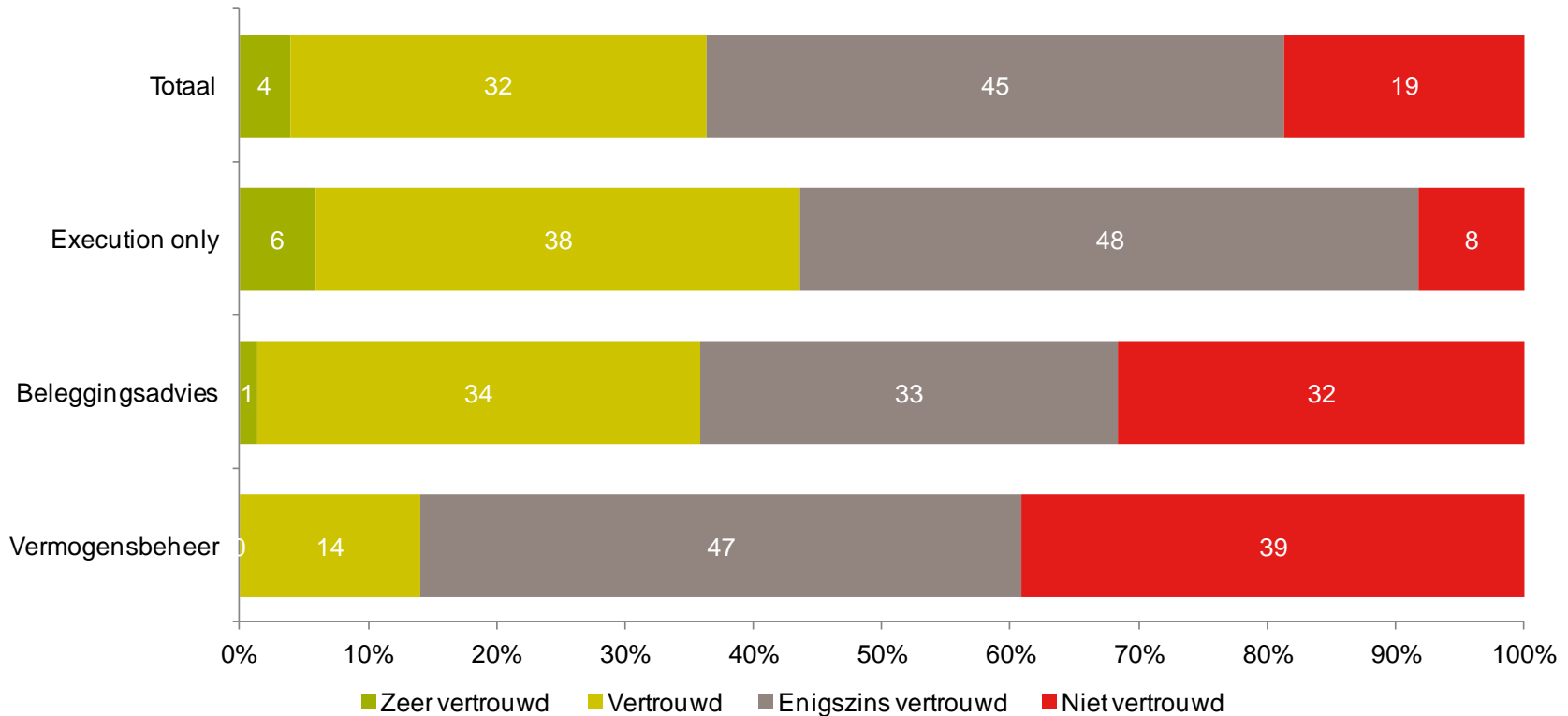

- ✓ Rendement, kosten en service worden door alle beleggers als belangrijke aspecten van de dienstverlening gezien.
- ✓ Zelfstandige beleggers vinden service minder vaak van belang dan andere beleggers. Personen die beleggen via een beleggingsadviseur vinden persoonlijke betrokkenheid belangrijker (83%) dan personen die beleggen via vermogensbeheer (64%).

In welke mate zijn de volgende aspecten van dienstverlening voor u van belang bij de wijze waarop u belegt? (% (zeer) belangrijk)

Alle beleggers
n = 283

Eenvijfde voelt zich niet zo vertrouwd op het terrein van beleggen

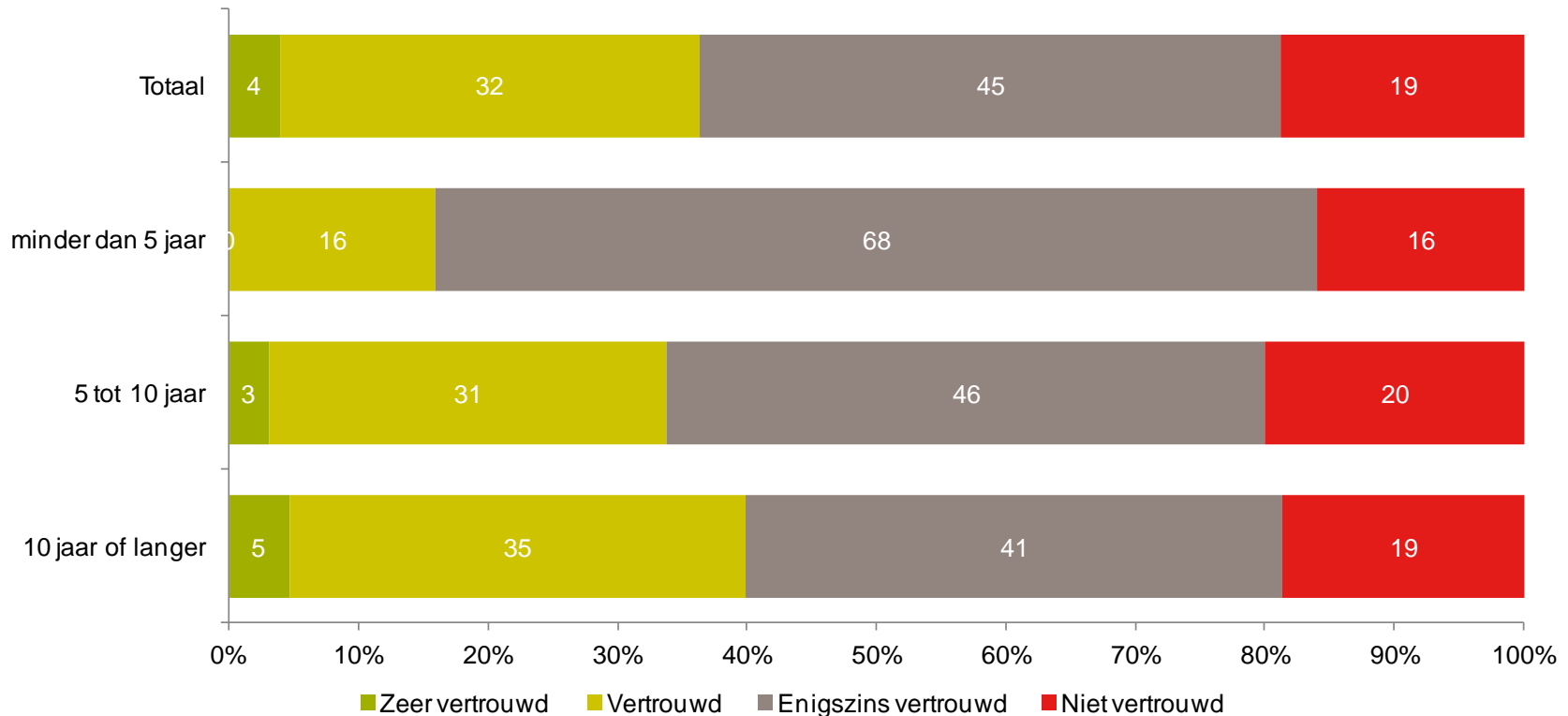

- ✓ Circa eenvijfde van de beleggers (19%) voelt zich niet zo vertrouwd op het terrein van beleggen.
- ✓ Met name beleggers die met behulp van een beleggingsadviseur (32%) of vermogensbeheerder (39%) beleggen, voelen zich minder vertrouwd.

In hoeverre voelt u zich vertrouwd op het terrein van beleggen?

Alle beleggers
n = 283

Naarmate men langer belegt, voelt men zich meer vertrouwd met beleggen

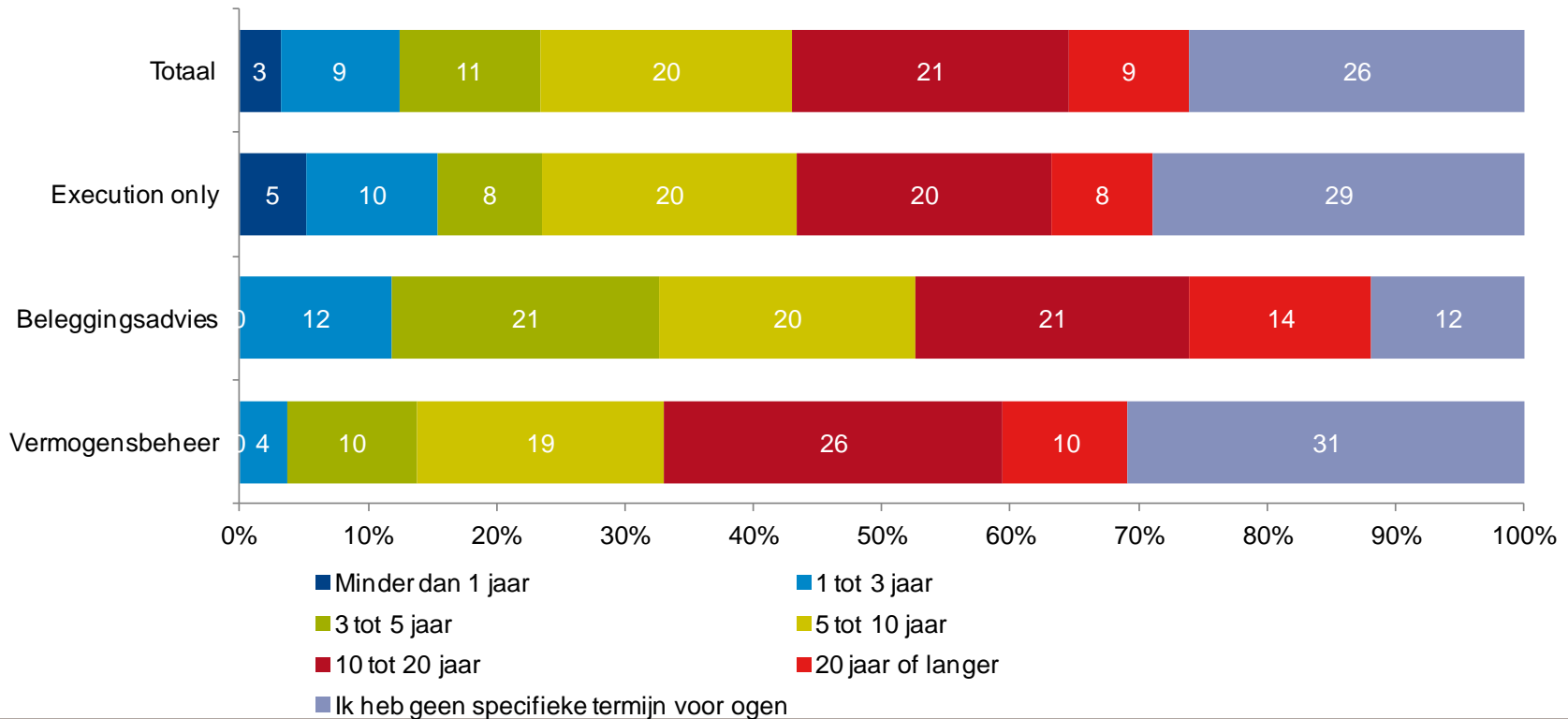

- ✓ Naarmate men langer belegt, voelt men zich meer vertrouwd met beleggen. Ruim eenderde (35%) van de beleggers die langer dan 10 jaar belegt voelt zich zeer vertrouwd met beleggen, terwijl van de beleggers die minder dan 5 jaar beleggen slechts eenzesde (16%) zich zeer vertrouwd op dit gebied voelt.

In hoeverre voelt u zich vertrouwd op het terrein van beleggen?

Alle beleggers
n = 283

Driekwart van de beleggers heeft een specifieke beleggingshorizon

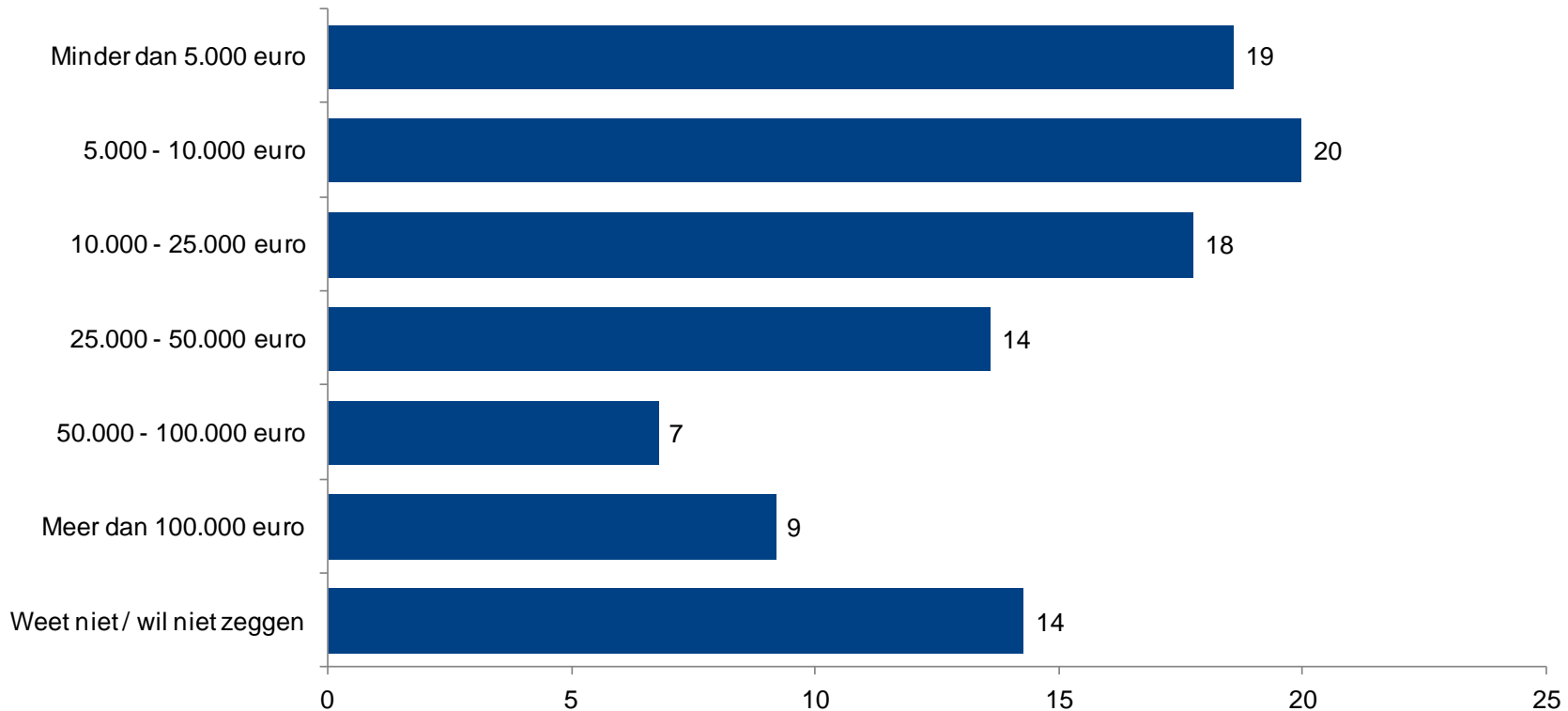
- ✓ Een kwart van de beleggers (26%) heeft geen specifieke beleggingshorizon.
- ✓ Beleggers die via een beleggingsadviseur beleggen, hebben vaker een specifieke beleggingshorizon dan andere beleggers.

Wat is uw beleggingshorizon?

Alle beleggers
n = 283

Beleggersportefeuille

Eenvijfde heeft een beleggingsportefeuille van minder dan €5.000,-

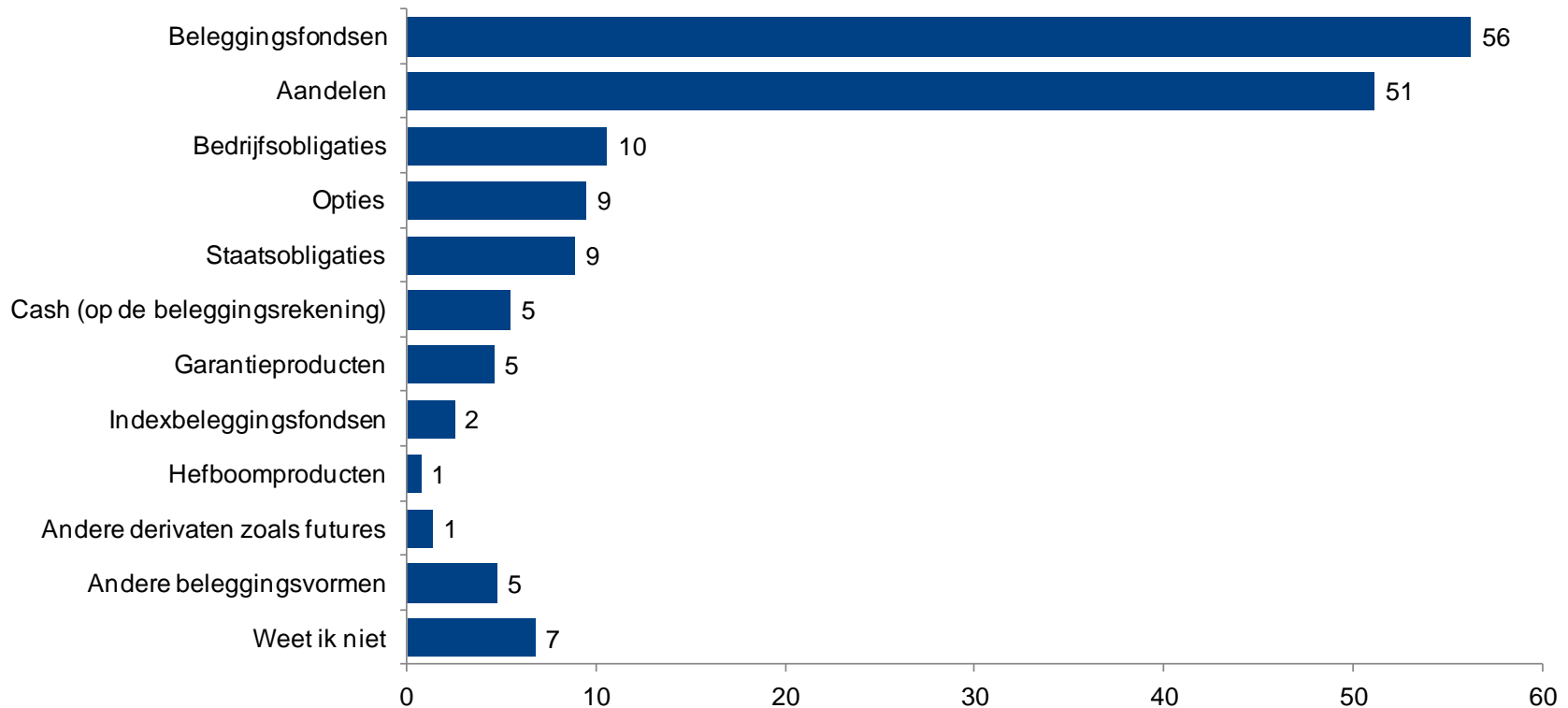

- ✓ Eenvijfde van de beleggers (19%) heeft een beleggingsportefeuille van minder dan €5.000,-, slechts één op de tien (9%) heeft een totaal belegd vermogen boven de ton.
- ✓ Met name jongeren t/m 34 jaar (40%) en beleggers met een laag inkomen (33%) hebben een belegd vermogen van minder dan €5.000,-.

Wat is op dit moment de totale waarde van uw beleggingen?

Alle beleggers
n = 283

Ruim de helft belegt in beleggingsfondsen en/of aandelen

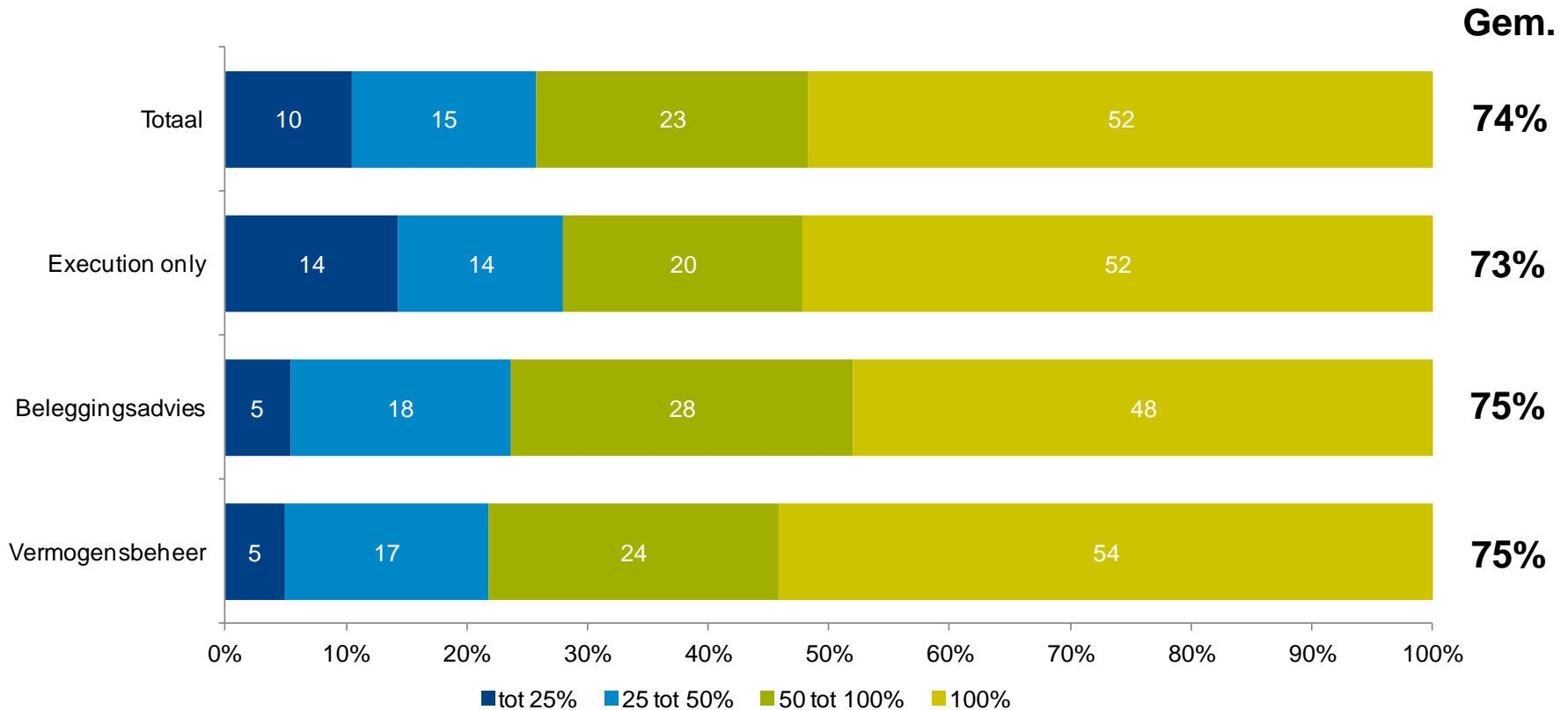

- ✓ Ruim de helft van de beleggers belegt in beleggingsfondsen (56%) en ruim de helft belegt in aandelen (51%). Er wordt nauwelijks belegt in index- en hefboomproducten.
- ✓ Zelfstandige beleggers beleggen vaker in aandelen (62%) dan andere beleggers. Slechts 2% van de zelfstandige beleggers belegt in indexbeleggingsfondsen.
- ✓ Beleggers die via een vermogensbeheerder beleggen, weten relatief vaak niet (23%) waarin wordt belegd.

Kunt u aangeven in welke beleggingsvormen u momenteel belegt/voor u wordt belegd?

Alle beleggers
n = 283

Ruim de helft van de beleggers in fondsen, maakt alleen gebruik van deze beleggingsvorm

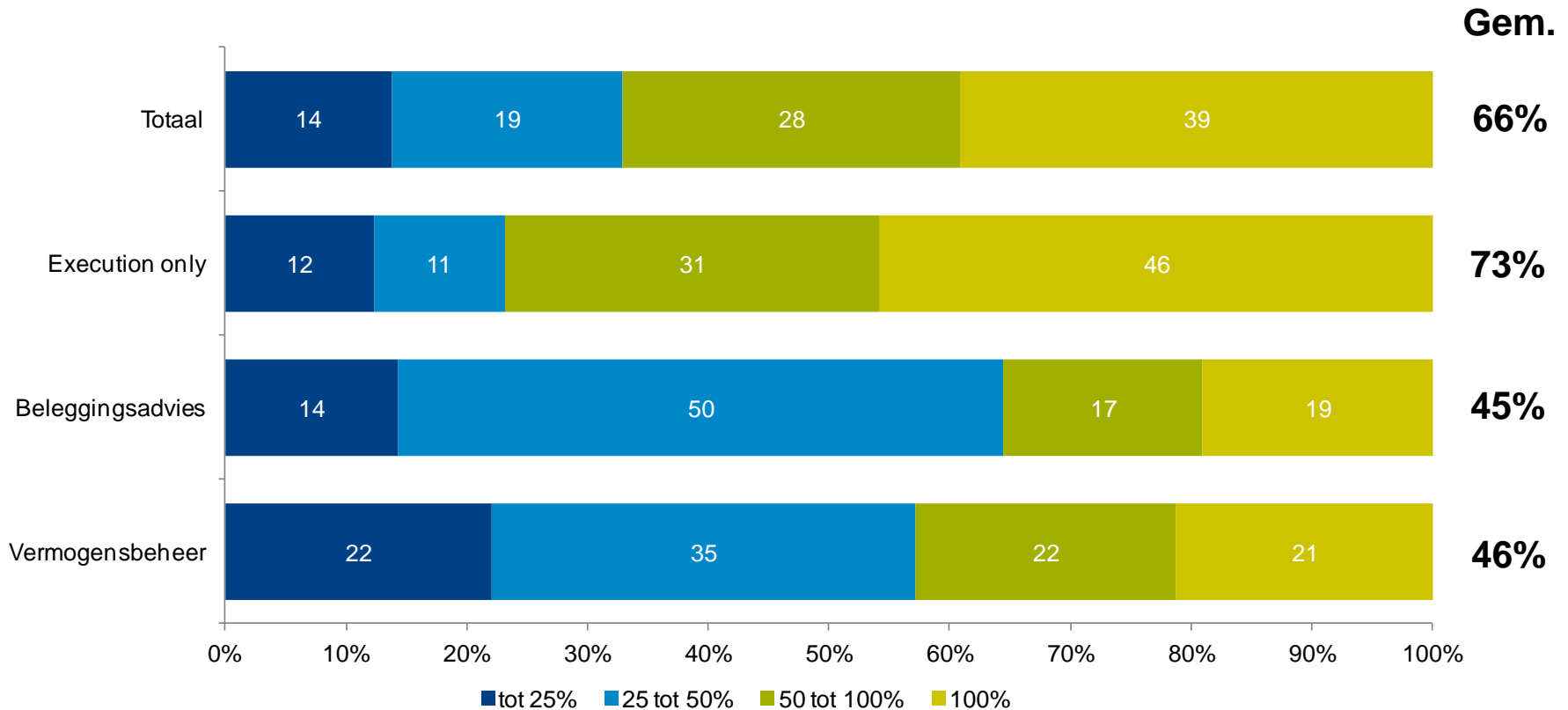

- ✓ Ruim de helft van de beleggers in beleggingsfondsen (52%), belegt alleen maar in beleggingsfondsen. Dit zien we zowel terug bij zelfstandige beleggers als bij beleggers die met behulp van een beleggingsadviseur of vermogensbeheerder beleggen.
- ✓ Beleggers in beleggingsfondsen beleggen gemiddeld driekwart (74%) van het totale belegd vermogen in deze beleggingsvorm.

Hoeveel procent van het totale belegd vermogen belegt u in beleggingsfondsen?

Alle beleggers in fondsen
n = 159

4 op de 10 beleggers in aandelen maakt alleen gebruik van deze beleggingsvorm

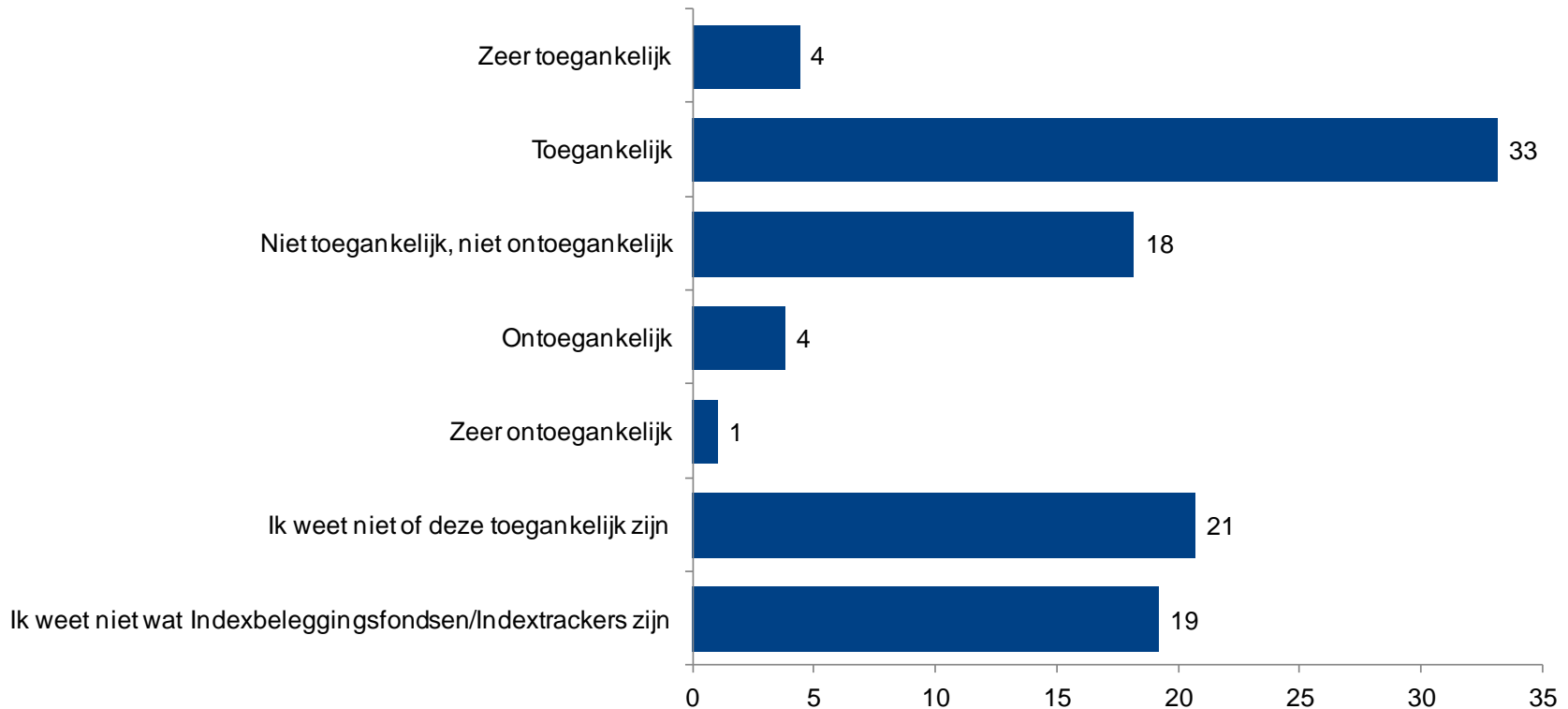

- ✓ 4 op de 10 beleggers in aandelen (39%), belegt alleen maar in aandelen. Dit zien we met name terug bij zelfstandige beleggers in aandelen (46%) en in mindere mate bij beleggers die met behulp van een beleggingsadviseur (19%) of vermogensbeheerder in aandelen beleggen (21%).
- ✓ Beleggers in aandelen beleggen gemiddeld tweederde (66%) van het totale belegd vermogen in deze beleggingsvorm. Bij zelfstandige beleggers is dit percentage hoger (73%) dan bij andere beleggers die in aandelen beleggen.

Hoeveel procent van het totale belegd vermogen belegt u in aandelen?

Alle beleggers in aandelen
n = 144

Eenvijfde van de zelfstandige beleggers weet niet wat Indextrackers zijn

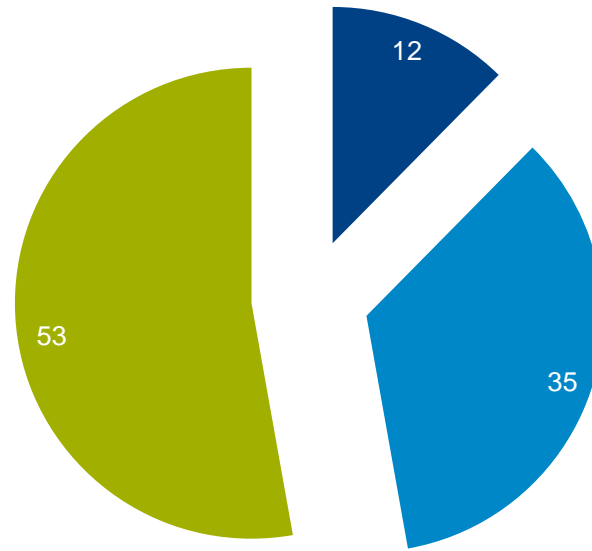

- ✓ Circa eenvijfde van de zelfstandige beleggers (19%) weet niet wat Indextrackers zijn. Daarnaast weet ruim eenvijfde van de zelfstandige beleggers (21%) niet of deze toegankelijk zijn.
- ✓ Slechts een klein deel van de zelfstandige beleggers (5%) vindt Indextrackers niet toegankelijk.

Hoe toegankelijk vindt u Indexbeleggingsfondsen of Indextrackers?

Beleggers die zelfstandig beleggen
n = 113

Indextrackers minder bekend bij beleggers die via adviseur beleggen

■ Ja ■ Nee ■ Ik weet niet wat Indexbeleggingsfondsen/Indextrackers zijn

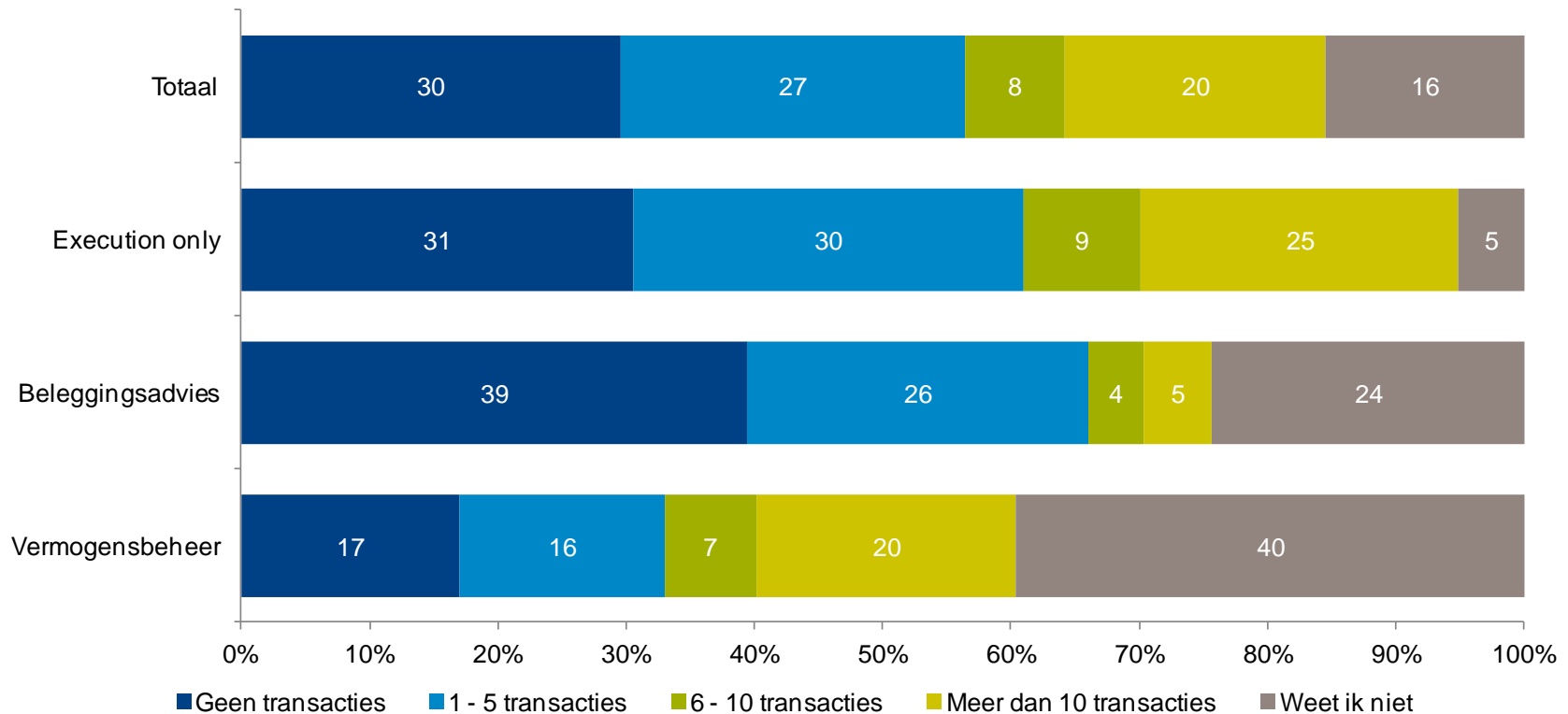
- ✓ Beleggers die beleggen via een beleggingsadviseur zijn minder bekend met deze beleggingsvorm: ruim de helft (53%) weet niet wat Indextrackers zijn.
- ✓ Bij de meerderheid van diegenen die dat wel weten (na herpercentering: 74%), heeft de adviseur geen Indextrackers geadviseerd.

Heeft uw adviseur u wel eens Indexbeleggingsfondsen of Indextrackers geadviseerd?

Beleggers die beleggen via beleggingsadviseur

n = 60

Het aantal aan- en verkooptransacties is beperkt

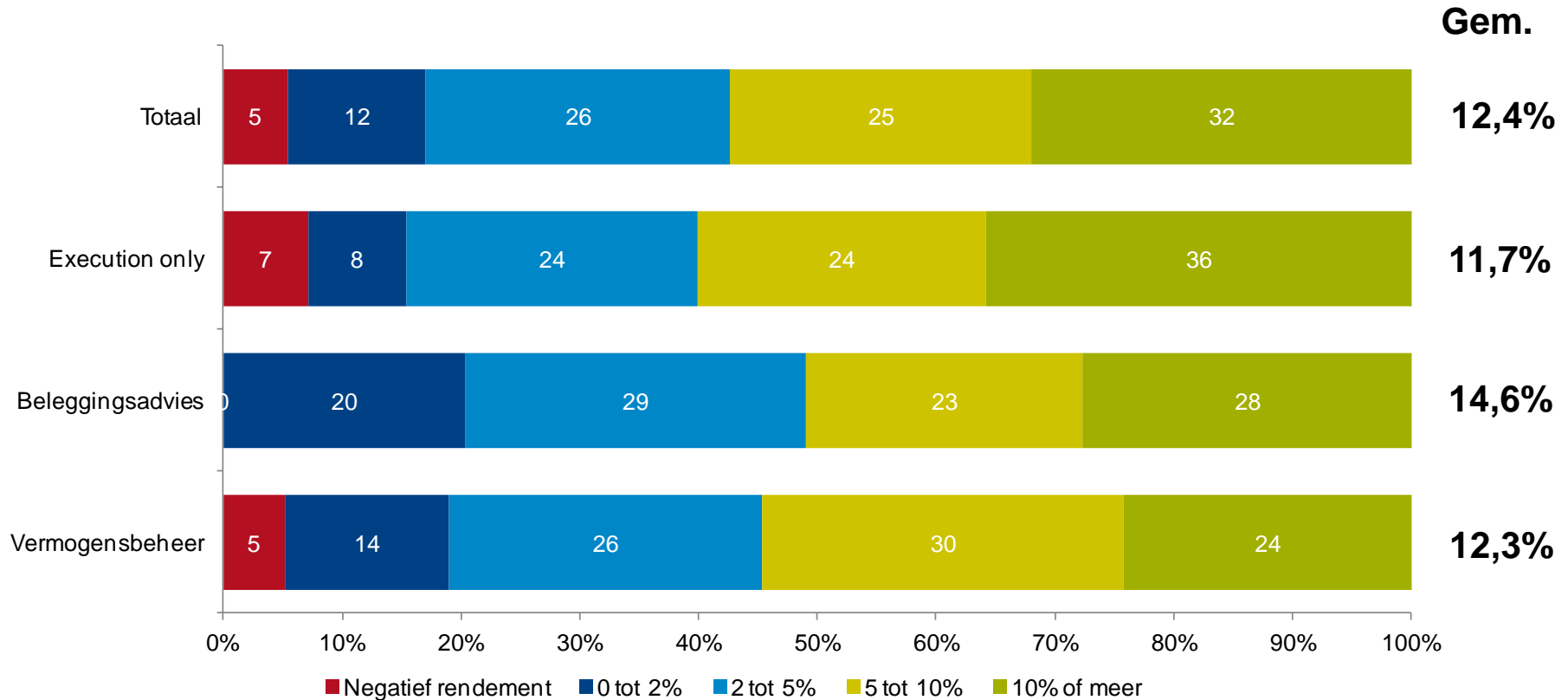

- ✓ Het aantal aan- en verkooptransacties is beperkt geweest: 30% van de beleggers heeft in de afgelopen 12 maanden geen enkele transactie in de effectenportefeuille doorgevoerd.
- ✓ Met name gemaksgeliefden (61%) en personen met een laag inkomen (50%) hebben geen enkele transactie gedaan.
- ✓ Opvallend is dat 4 op de 10 beleggers die via een vermogensbeheerder belegt, niet weet hoeveel transacties er in het afgelopen jaar zijn geweest.

Hoeveel aan- en verkooptransacties heeft u de afgelopen 12 maanden doorgevoerd in uw effectenportefeuille?

Alle beleggers
n = 283

Beleggers zijn erg optimistisch over het te behalen rendement: eenderde verwacht rendement >10%

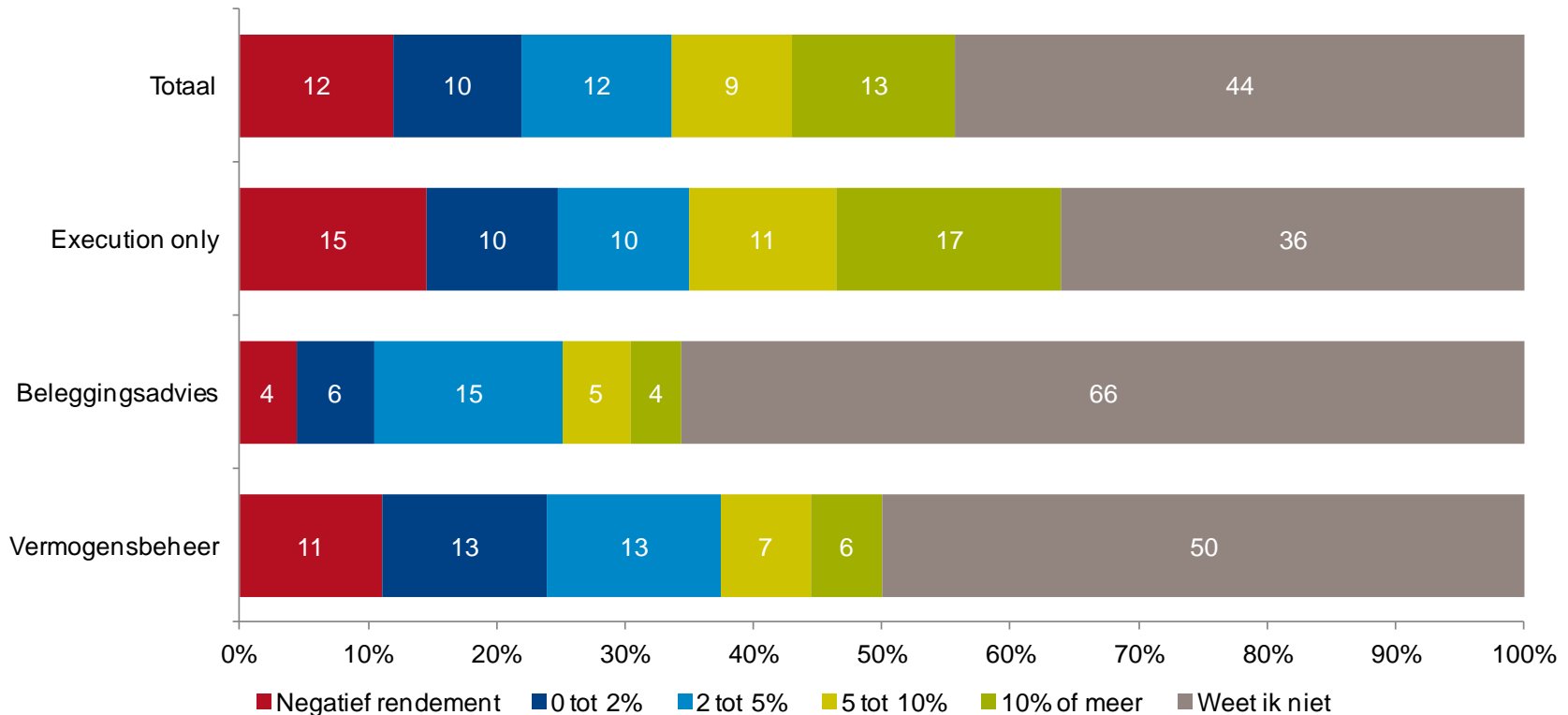

- ✓ Eenderde van de beleggers (32%) verwacht de komende 3 jaar een rendement te behalen van meer dan 10% per jaar. Met name laagopgeleiden (51%) en 35-44 jarigen (46%) verwachten vaker een rendement van meer dan 10% per jaar te behalen.
- ✓ Gemiddeld verwachten beleggers de komende 3 jaar een rendement van 12,4% per jaar te behalen.

Wat verwacht u in de komende 3 jaar gemiddeld per jaar aan bruto rendement te behalen?

Alle beleggers
n = 283

Bijna de helft weet niet welk rendement in 2011 is behaald

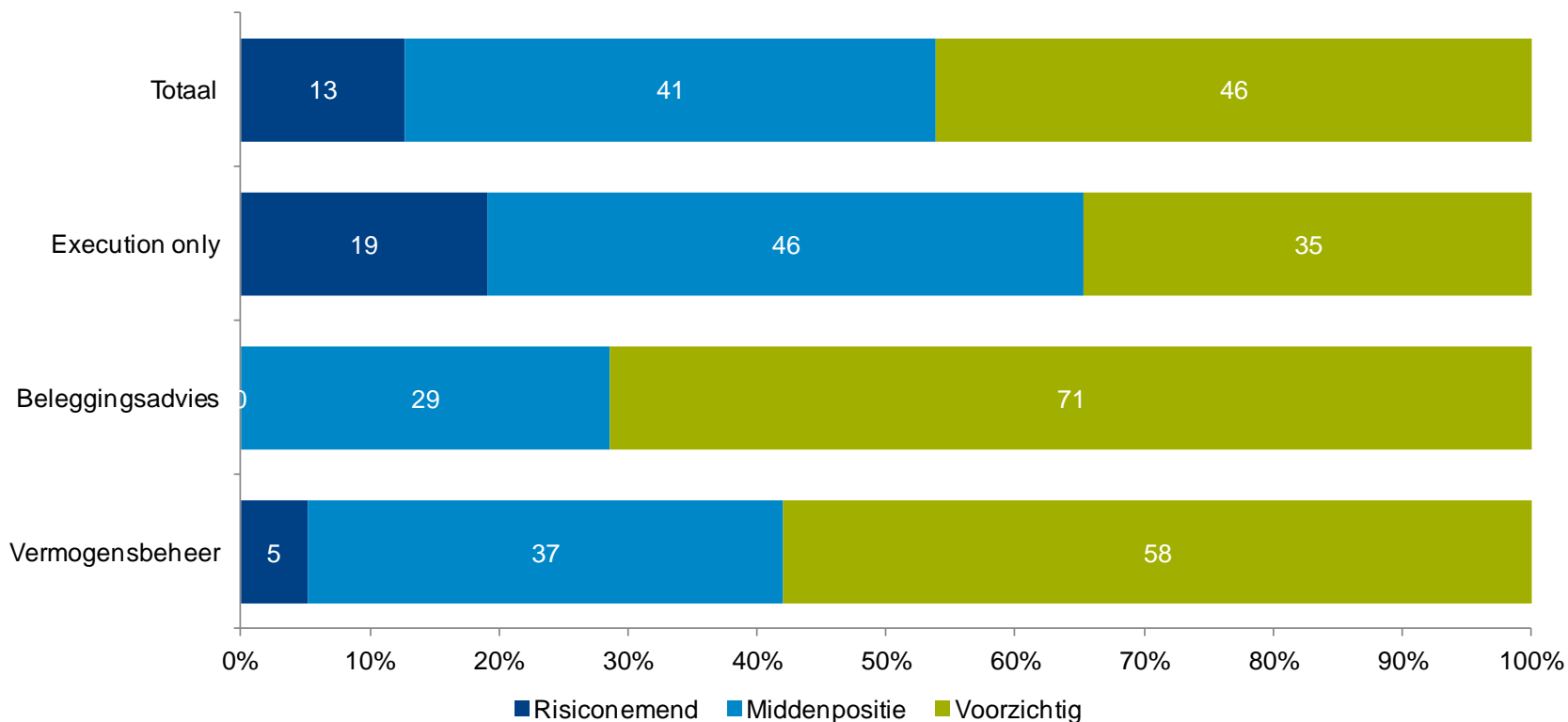

- ✓ Bijna de helft van de beleggers (44%) weet niet welk rendement in 2011 is behaald. Met name beleggers die met behulp van een beleggingsadviseur beleggen (66%) hebben geen idee van het behaalde rendement.
- ✓ De groepen die het meest optimistisch zijn over het rendement (zie vorige slide), hebben geen idee van het behaalde rendement in 2011: dit geldt voor 59% van de laagopgeleiden en 63% van de 35-44 jarigen.
- ✓ Vorig jaar daalde de AEX index met 11%, maar slechts een klein deel van de beleggers (12%) geeft aan in 2011 een negatief rendement te hebben behaald.

Wat is (ongeveer) het bruto rendement dat u / uw vermogensbeheerder in 2011 heeft behaald?

Alle beleggers
n = 283

Zelfstandige beleggers nemen meer risico dan andere beleggers

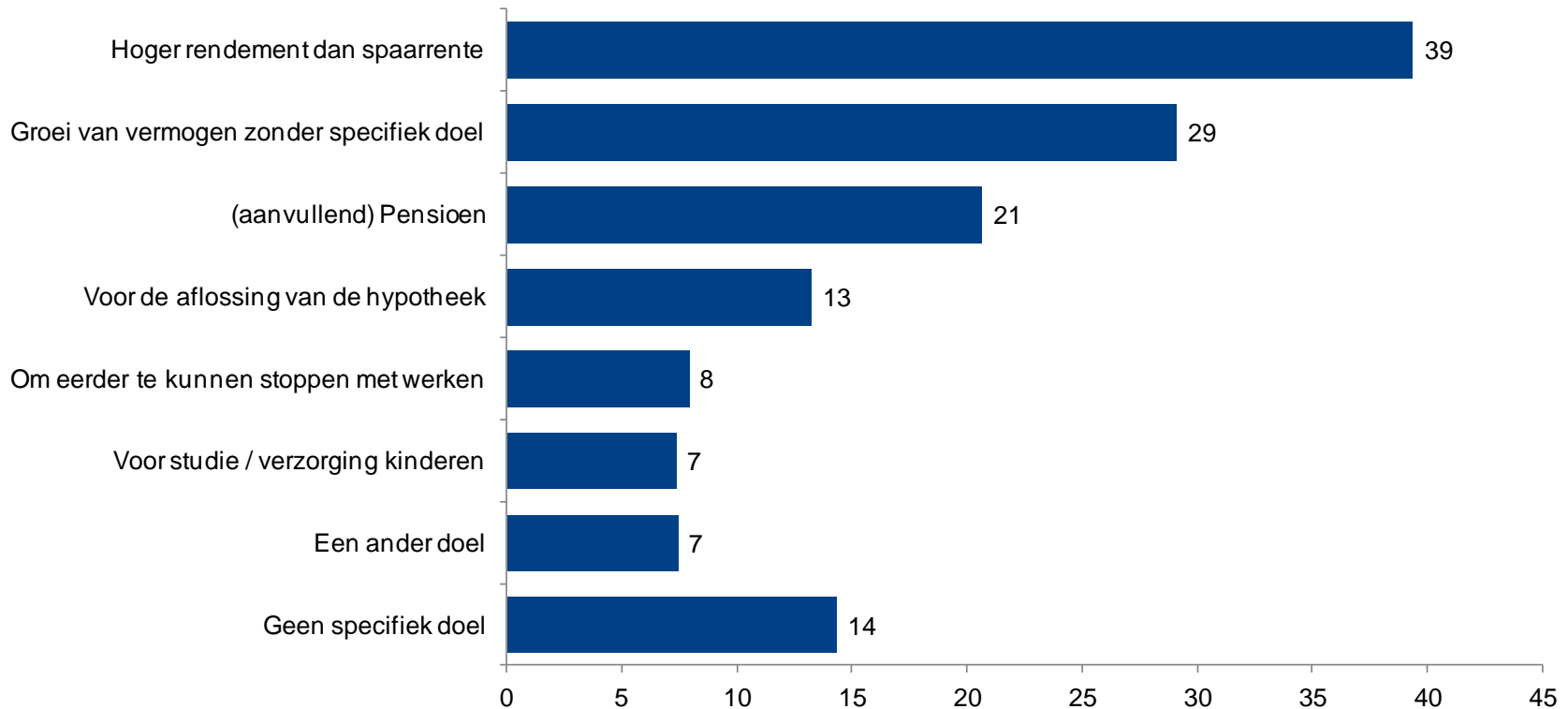

- ✓ Zelfstandige beleggers zien zich vaker als risiconemende belegger (19%) dan andere beleggers.
- ✓ Personen die beleggen met behulp van een beleggingsadviseur of vermogensbeheerder zien zich vaker als voorzichtige belegger (resp. 71% en 58%).
- ✓ Ambitieuzen nemen vaker een middenpositie in (59%), terwijl gemaksgereïenteerden zich zelf vaker zien als een voorzichtige belegger (85%).

Ziet u uzelf als een risiconemende belegger, een voorzichtige belegger of neemt u juist een middenpositie in?

Alle beleggers
n = 283

Men is gaan beleggen om een hoger rendement dan de spaarrente te behalen

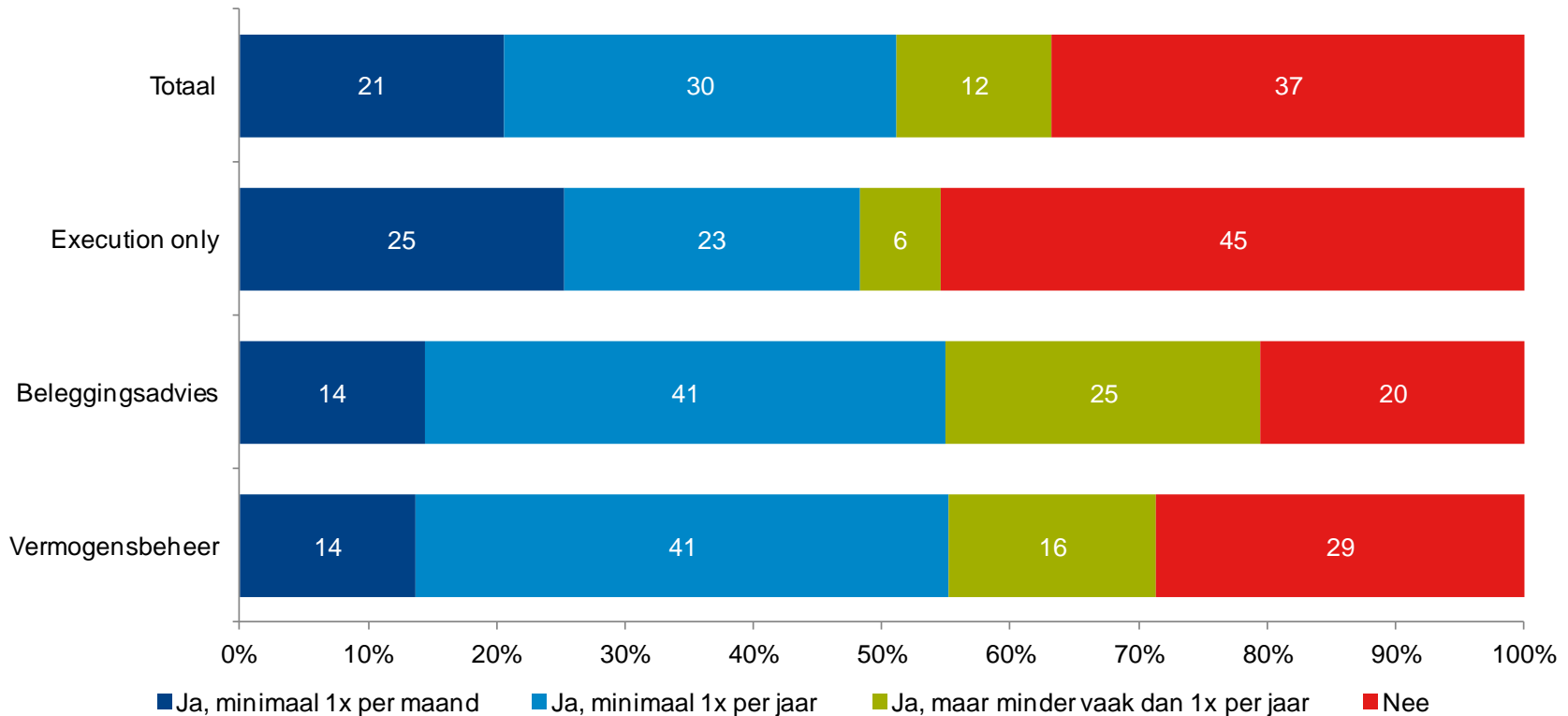

- ✓ Circa 4 op de 10 (39%) beleggers is gaan beleggen om een hoger rendement dan de spaarrente te behalen.
- ✓ Beleggers die via een vermogensbeheerder beleggen, zijn vaker gaan beleggen om het pensioen aan te vullen (30%) en de hypotheek af te lossen (22%).
- ✓ Beleggers in de leeftijdscategorie 45-54 jaar zijn relatief vaak gaan beleggen om eerder te kunnen stoppen met werken (22%) en voor de studie/verzorging van de kinderen (20%).

Waarom bent u gaan beleggen?

Alle beleggers
n = 283

Ruim eenderde controleert niet of beleggingsdoel nog steeds haalbaar is

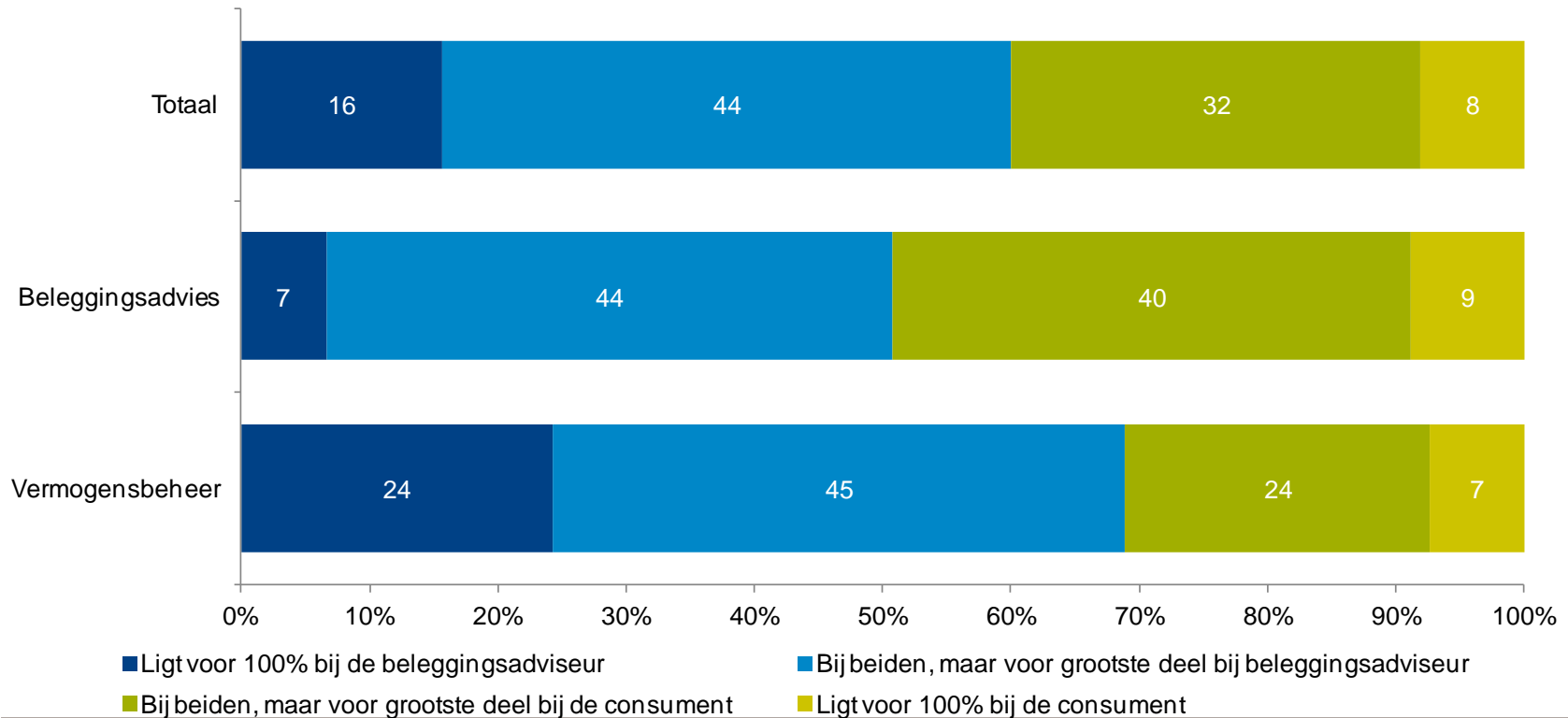

- ✓ Ruim eenderde van de beleggers met een beleggingsdoel (37%), controleert niet of het beleggingsdoel nog steeds haalbaar is.
- ✓ Beleggers die beleggen via een beleggingsadviseur controleren vaker (80%) of beleggingsdoel nog haalbaar is.

Controleert u periodiek of uw beleggingsdoel nog steeds haalbaar is?

Beleggers met beleggingsdoel
n = 247

Verantwoordelijkheid beleggingsdoelstelling ligt bij adviseur/beheerder

- ✓ De meerderheid (60%) vindt dat de verantwoordelijkheid voor het vaststellen en behalen van de beleggingsdoelstelling bij de beleggingsadviseur/vermogensbeheerder ligt.
- ✓ Personen die beleggen via een vermogensbeheerder zijn hier het meest uitgesproken in: een kwart (24%) vindt dat de verantwoordelijkheid voor 100% bij de beheerder ligt.

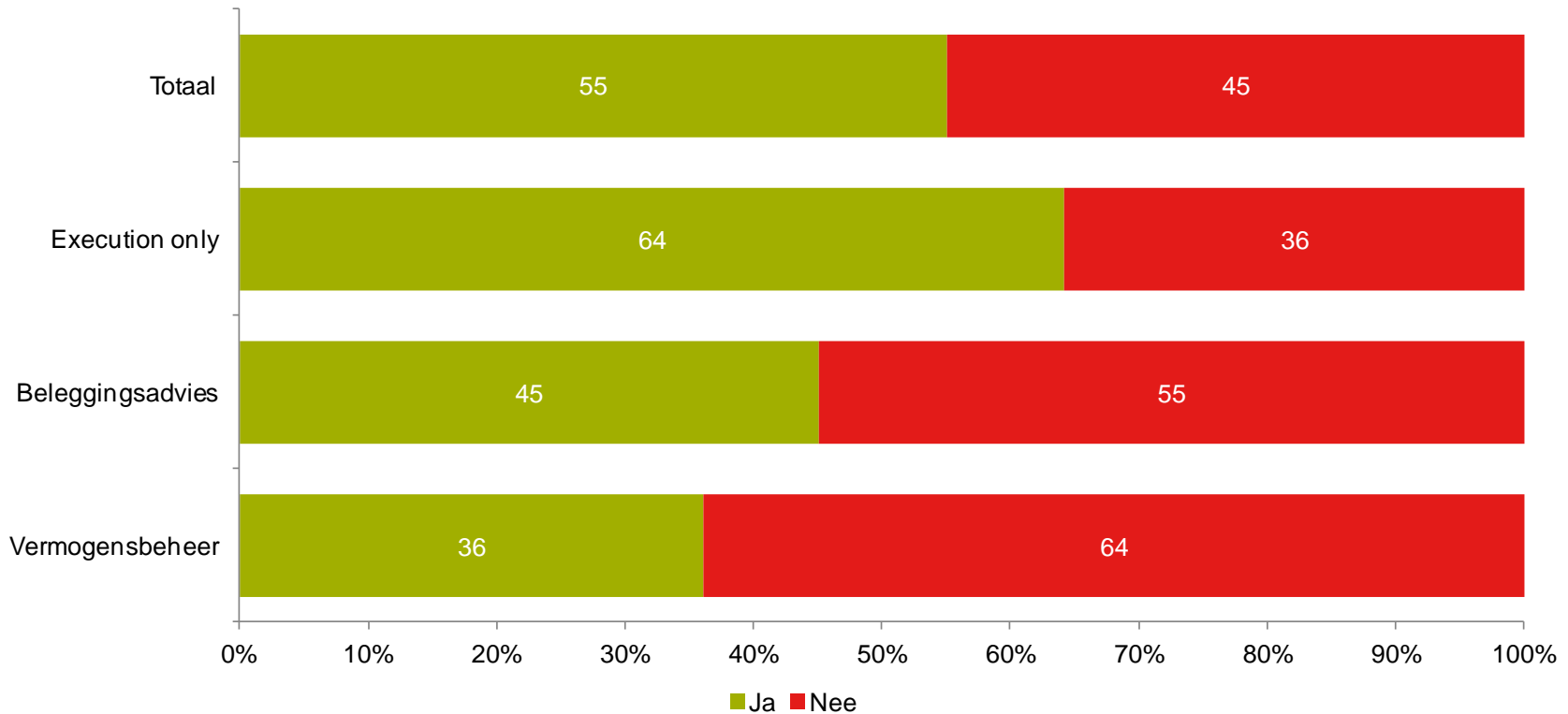
Bij wie ligt de verantwoordelijkheid bij het vaststellen en behalen van de beleggingsdoelstelling?

Beleggers die beleggen via beleggingsadviseur en/of vermogensbeheerder

n = 170

Kostenbewustzijn

Slechts de helft heeft zich voordat men begon met beleggen verdiept in de kosten van beleggen

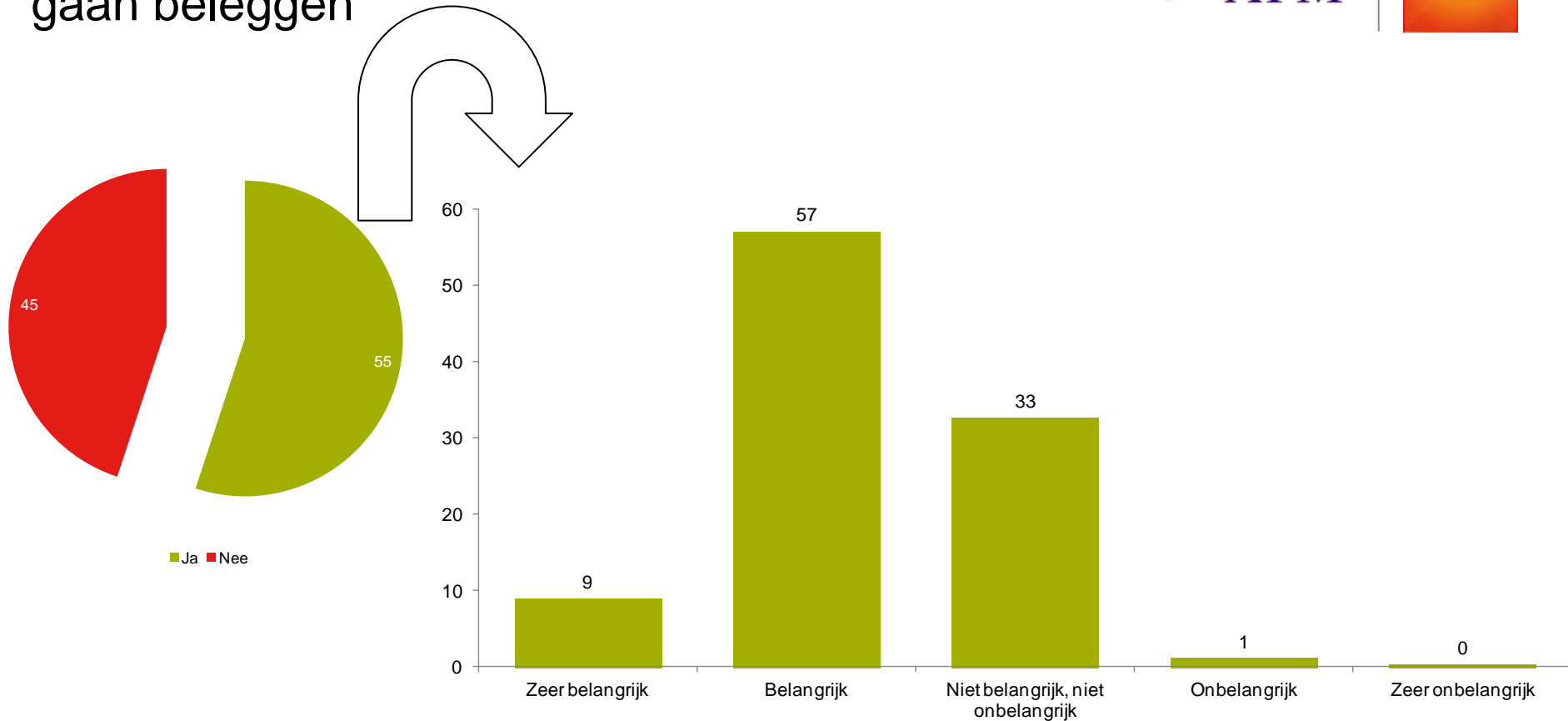

- ✓ Slechts de helft van de beleggers (55%) heeft zich, voordat men begon met beleggen, verdiept in de kosten van beleggen. Zelfstandige beleggers hebben zich vaker (64%) verdiept in de kosten, beleggers die via een vermogensbeheerder beleggen hebben zich minder vaak (36%) verdiept.
- ✓ Beheersten hebben zich vaker (71%) verdiept in de kosten en gemaksgereïenteerden hebben zich minder vaak (23%) verdiept.
- ✓ Diegenen die zich hebben verdiept, vinden de kosten vaker (42%) een zeer belangrijk aspect van de dienstverlening dan diegenen die zich niet hebben verdiept in de kosten (35%).

Heeft u zich voordat u begon met beleggen verdiept in de kosten van beleggen?

Alle beleggers
n = 283

Kosten bij tweederde van belang in afweging om te gaan beleggen

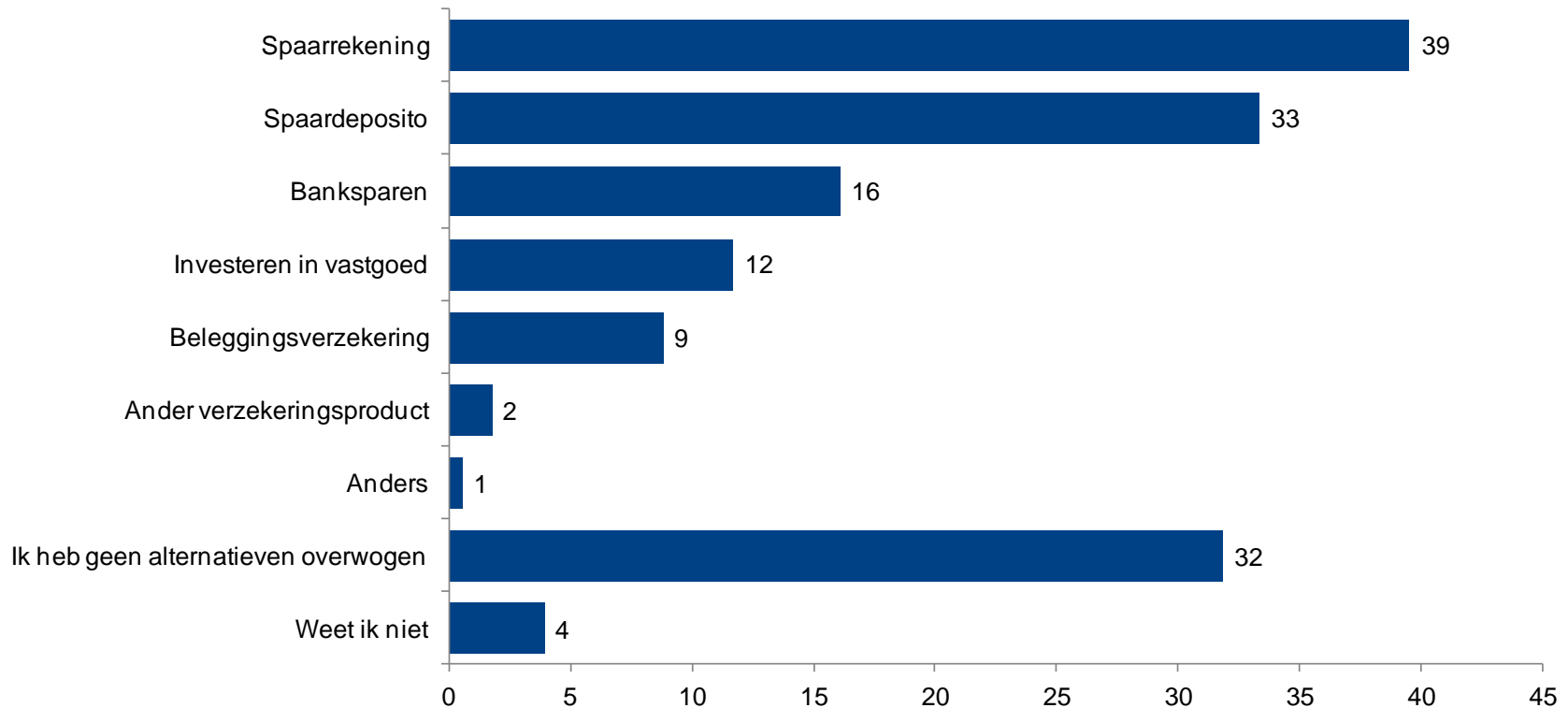
- ✓ Tweederde van de beleggers (66%) die zich verdiept hebben in de kosten, vond de kosten (zeer) belangrijk in de afweging om te gaan beleggen.
- ✓ Met name jongeren tot en met 34 jaar vonden de kosten (zeer) belangrijk (89%).

Hoe belangrijk zijn de kosten geweest in uw afweging om te gaan beleggen?

Beleggers die zich verdiept hebben in de kosten van beleggen voordat ze begonnen met beleggen

n = 135

Eenderde heeft geen alternatieven voor vermogensopbouw overwogen toen men is gaan beleggen

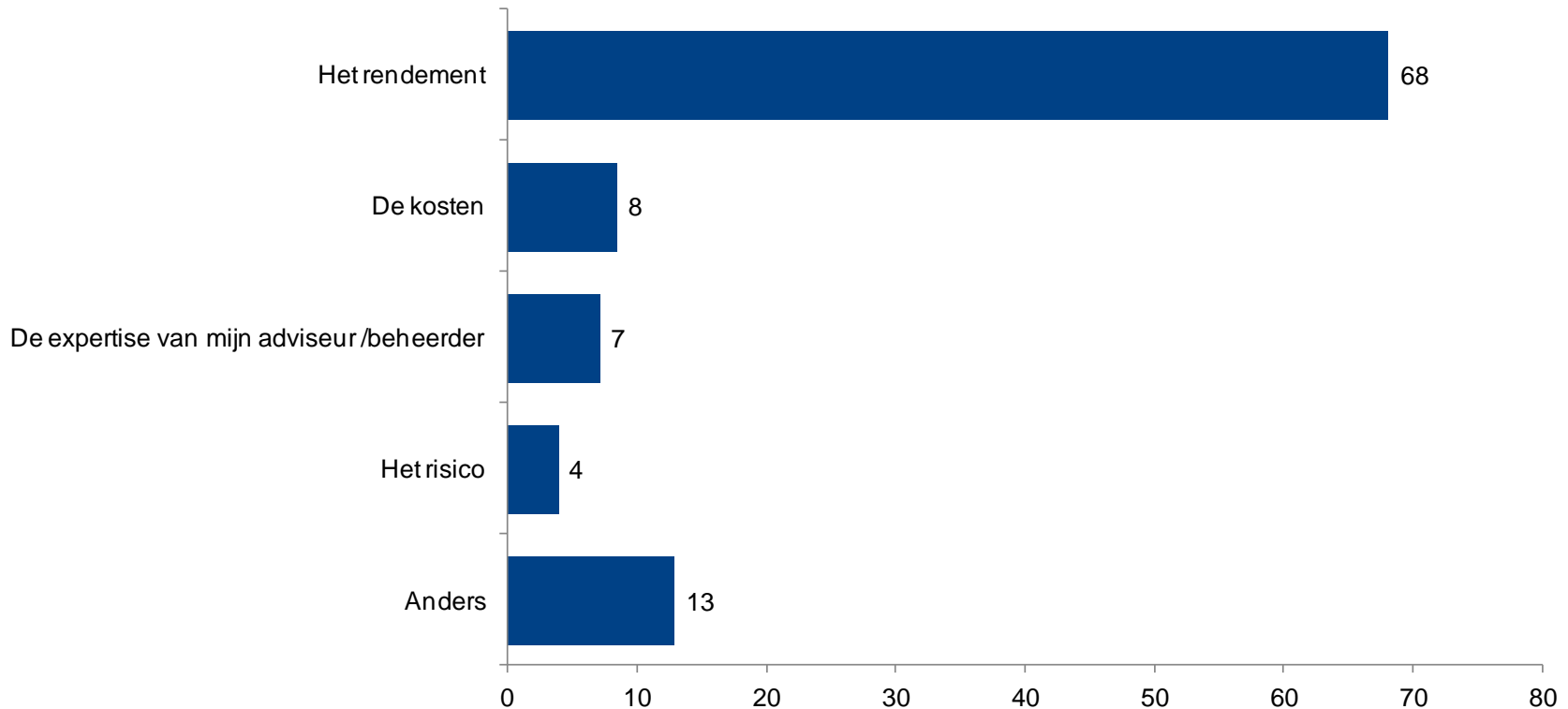

- ✓ Eenderde van de beleggers (32%) heeft geen alternatieve producten voor vermogensopbouw overwogen toen men is gaan beleggen.
- ✓ Beleggers die wel alternatieve producten hebben overwogen, hebben het vaakst een spaarrekening (39%) of een spaardeposito (33%) in overweging genomen.
- ✓ Opvallend is dat banksparen, ondanks het korte bestaan, relatief vaak wordt genoemd (16%).

Welke van onderstaande alternatieven voor vermogensopbouw heeft u overwogen toen u zich oriënteerde om te gaan beleggen?

Alle beleggers
n = 283

Rendement is doorslaggevende factor geweest om te gaan beleggen

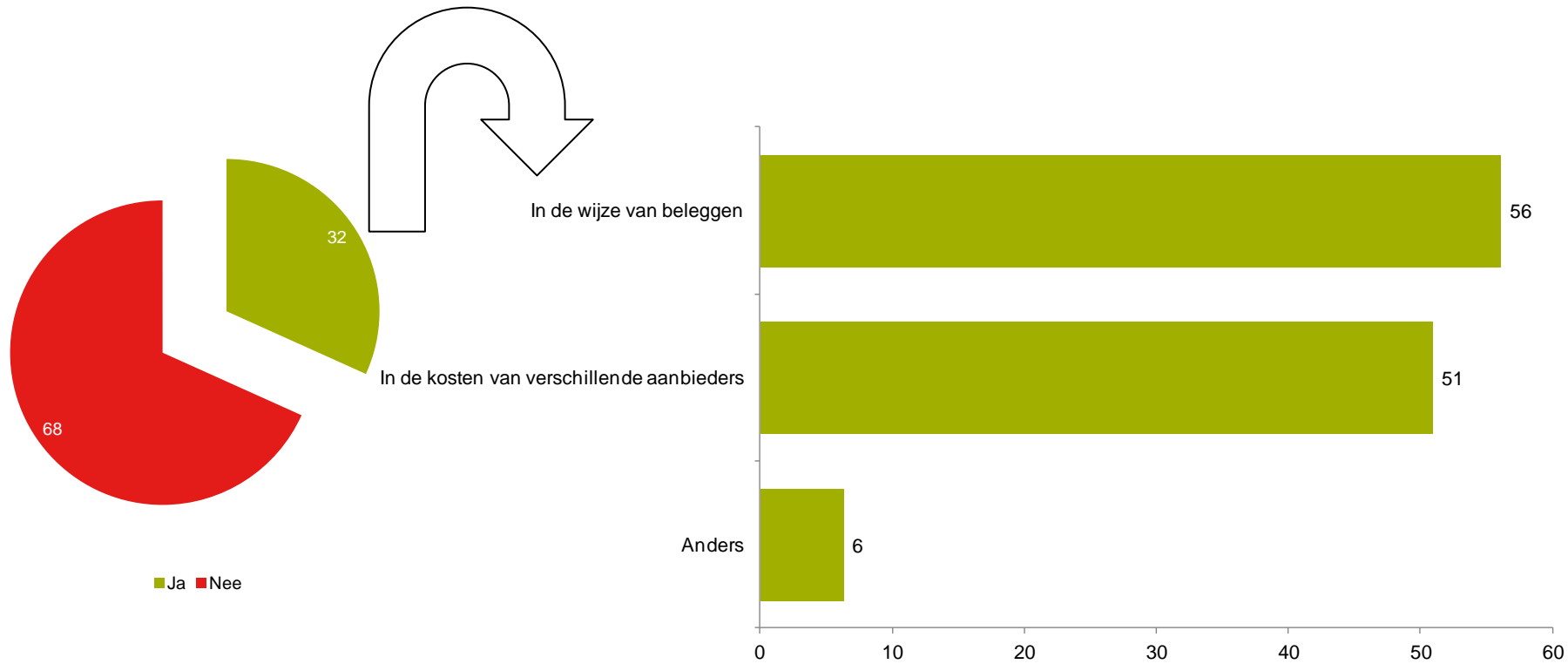

- ✓ Het rendement is voor tweederde (68%) van de beleggers de doorslaggevende factor geweest om te gaan beleggen.
- ✓ Jongeren (tot en met 34 jaar) noemen vaker (23%) de kosten als doorslaggevende factor, maar ook voor deze groep geldt dat de meerderheid (72%) het rendement de belangrijkste factor vond om te gaan beleggen.

Wat was voor u de doorslaggevende factor om te gaan beleggen?

Alle beleggers
n = 283

Slechts eenderde heeft zich afgelopen jaar verdiept in de kosten van beleggen

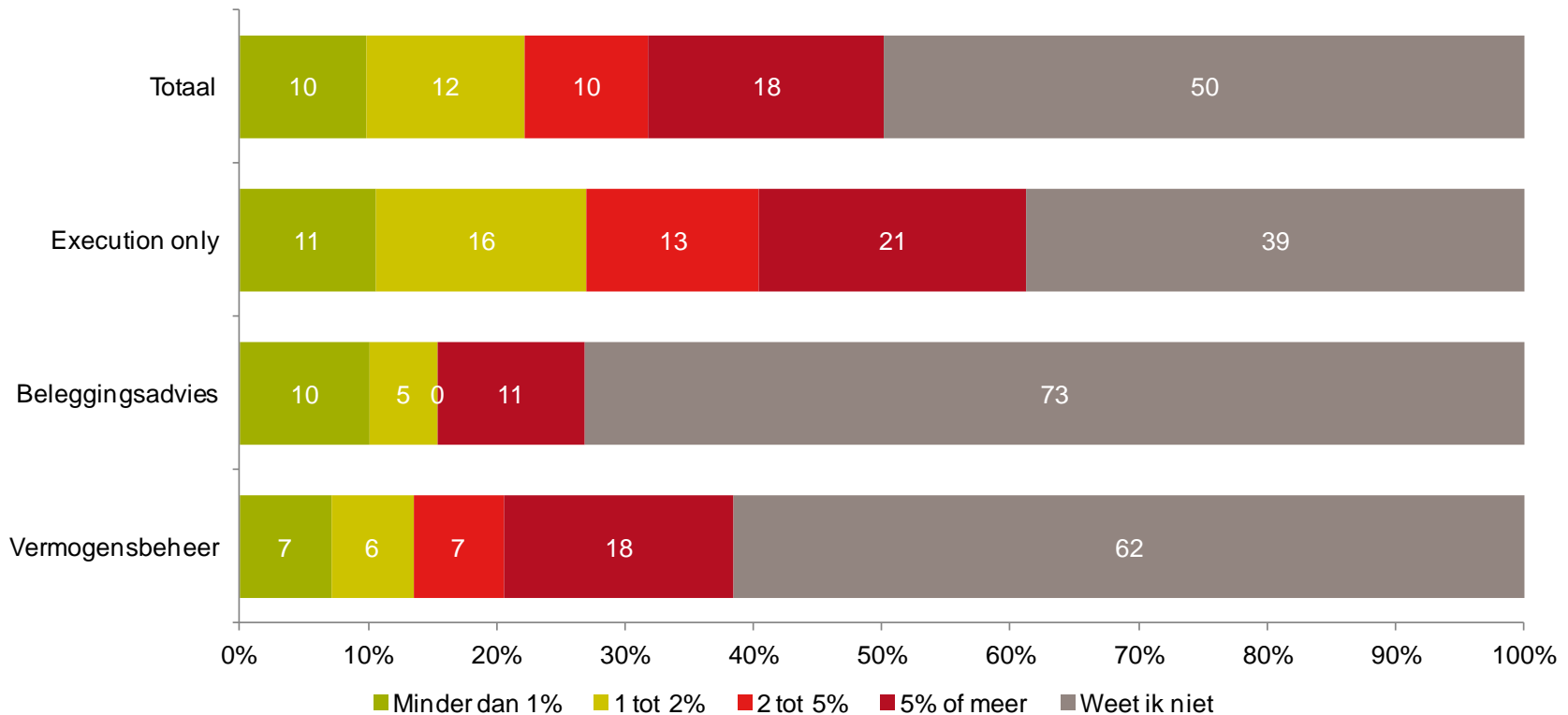

- ✓ Slechts eenderde van de beleggers (32%) heeft zich afgelopen jaar verdiept in de kosten van beleggen.
- ✓ Diegenen die zich hebben verdiept in de kosten, hebben met name gekeken naar het verschil in kosten tussen de verschillende vormen van beleggen (56%) en de kosten van een bepaalde beleggingsvorm bij diverse aanbieders (51%).
- ✓ Op het gebied van segment, leeftijd, opleiding en inkomen zijn geen significante verschillen waarneembaar.

Heeft u zich afgelopen jaar verdiept in de kosten van beleggen? Zo ja, op welke wijze?

Alle beleggers
n = 283

De helft van de beleggers weet niet hoe hoog de kosten zijn die men betaalt

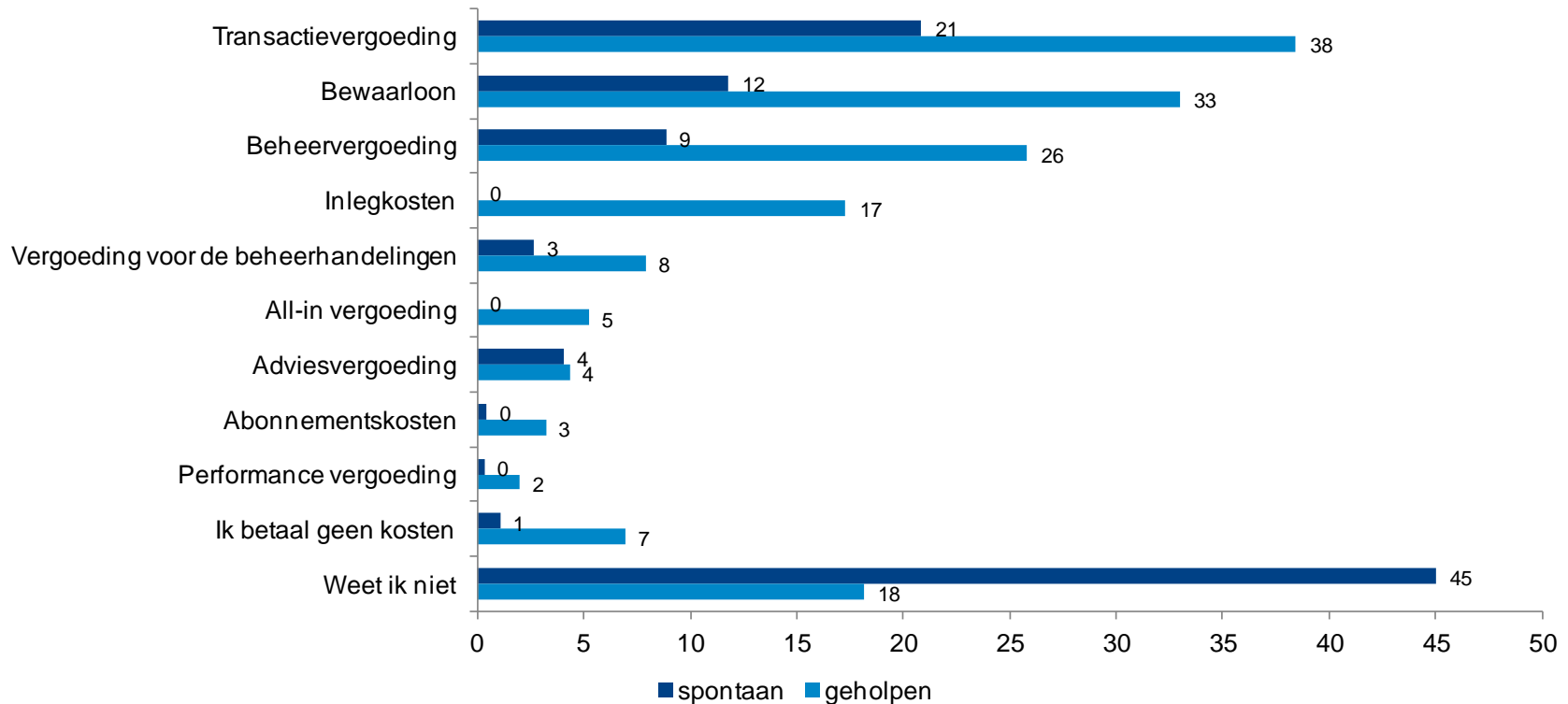

- ✓ De helft van de beleggers (50%) weet niet hoe hoog de kosten zijn die men gemiddeld per jaar betaalt. Met name beleggers die met behulp van een beleggingsadviseur (73%) of vermogensbeheerder (62%) beleggen, zijn niet op de hoogte van de jaarlijkse kosten.
- ✓ Circa een vijfde van de beleggers (18%) denkt dat de kosten minimaal 5% van het belegde vermogen bedragen. Met name jongeren (47%) denken dat de kosten 5% of meer zijn.

Hoe hoog denkt u dat de kosten zijn die u gemiddeld per jaar betaalt?

Alle beleggers
n = 283

Bijna de helft weet spontaan geen enkele kostensoort op te noemen

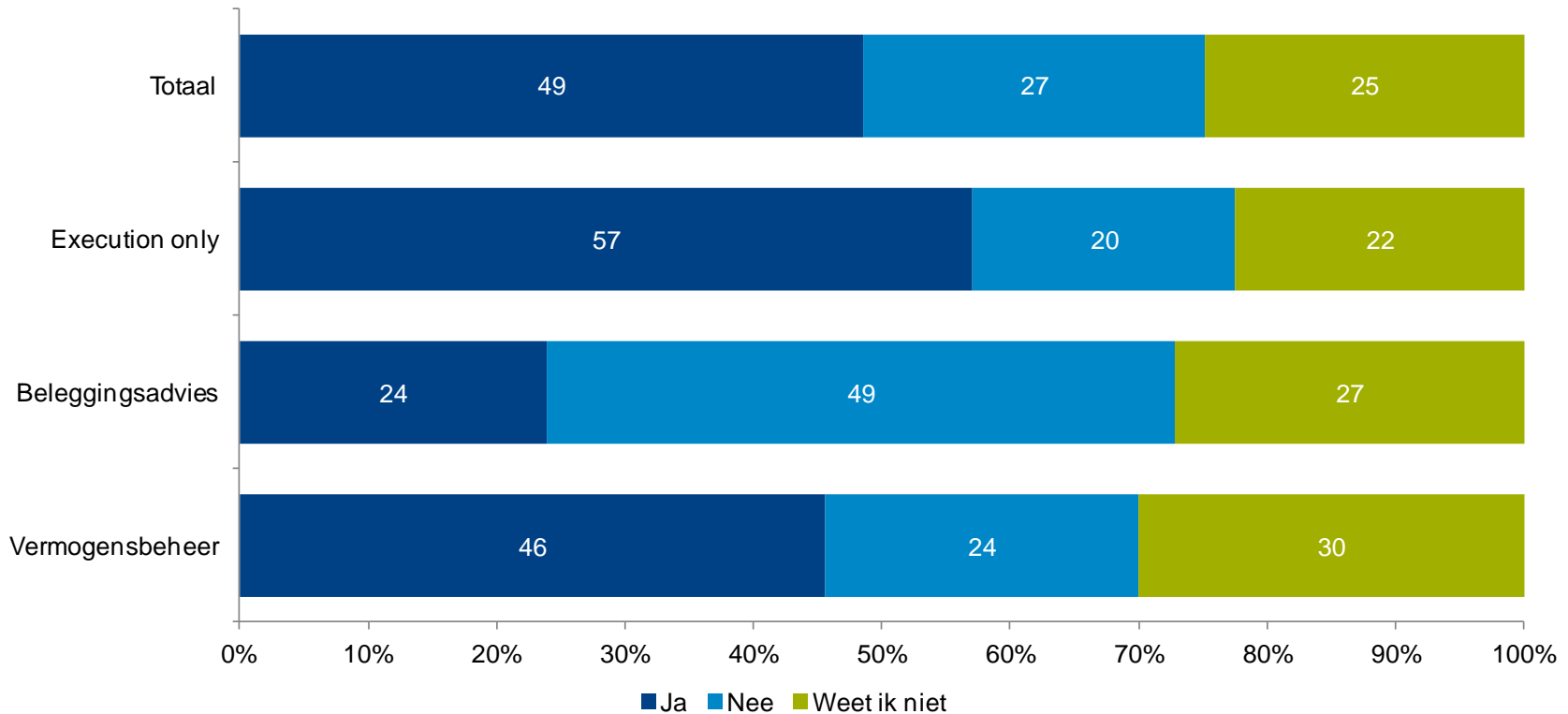

- ✓ Bijna de helft van de beleggers (45%) weet spontaan geen enkele kostensoort op te noemen die men betaalt voor de beleggingsdiensten die worden afgenomen. Met name beleggers die met behulp van een beleggingsadviseur (62%) of vermogensbeheerder (58%) beleggen, kunnen spontaan geen kosten opnoemen.
- ✓ Geholpen worden het vaakst transactievergoeding (38%), bewaarloon (33%) en beheervergoeding (26%) als kostensoorten aangegeven. Eenvijfde (18%) heeft ook geholpen geen idee welke kosten men betaalt.

Kunt u aangeven welke van onderstaande soorten kosten u betaalt voor de beleggingsdiensten die u afneemt?

Alle beleggers
n = 283

Slechts de helft heeft, voordat men begon met beleggen, informatie over kosten gezien

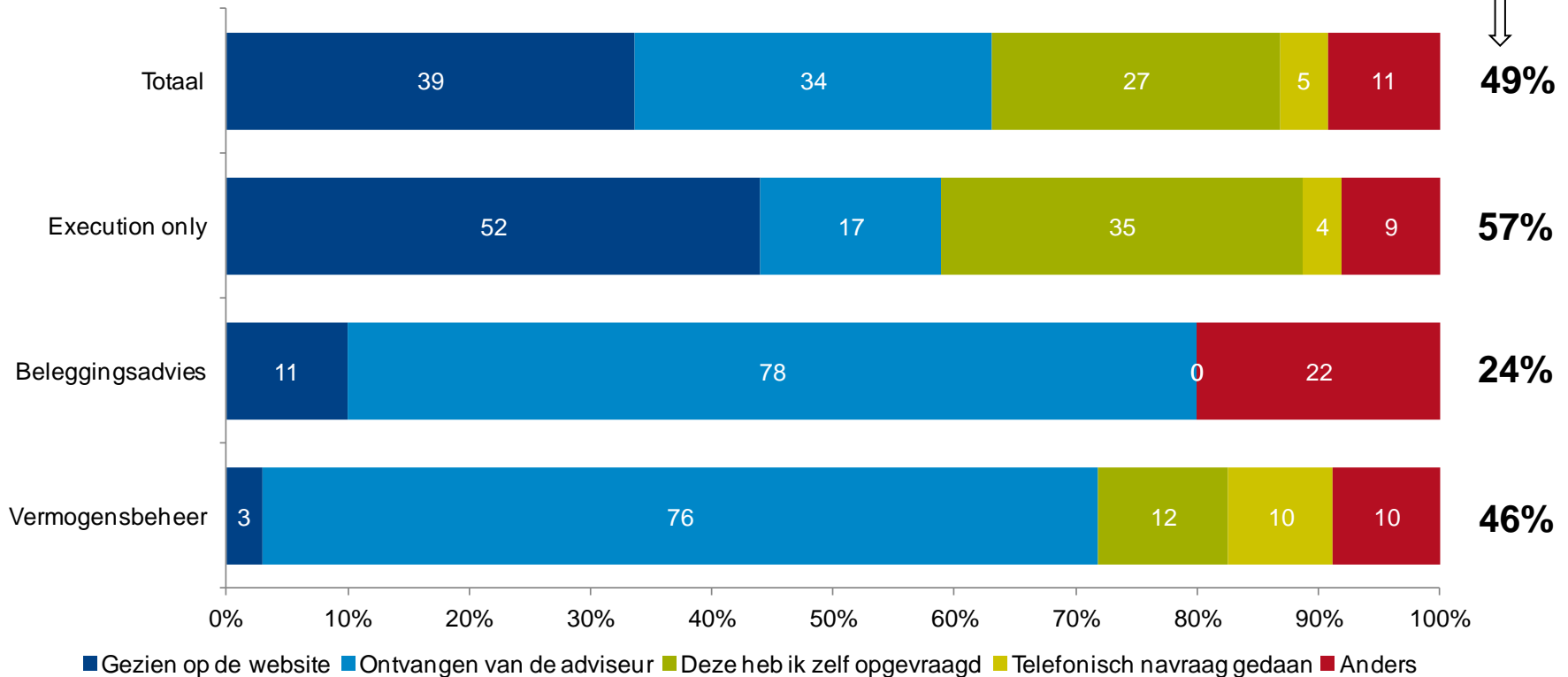
- ✓ Slechts de helft van de beleggers (49%) heeft, voordat men begon met beleggen bij de huidige financiële instelling, informatie over de kosten gezien. Beleggers die beleggen met behulp van een beleggingsadviseur hebben minder vaak (24%) deze informatie gezien dan andere beleggers.
- ✓ Ambitieuzen hebben vaker (61%) informatie over de kosten gezien, adviesgevoeligen juist minder vaak (38%).

Heeft u voordat u begon met beleggen bij uw belangrijkste financiële instelling informatie over de hoogte van de kosten gezien/ontvangen?

Alle beleggers
n = 283

Zelfstandige beleggers halen informatie over de kosten van internet

Informatie over kosten gezien

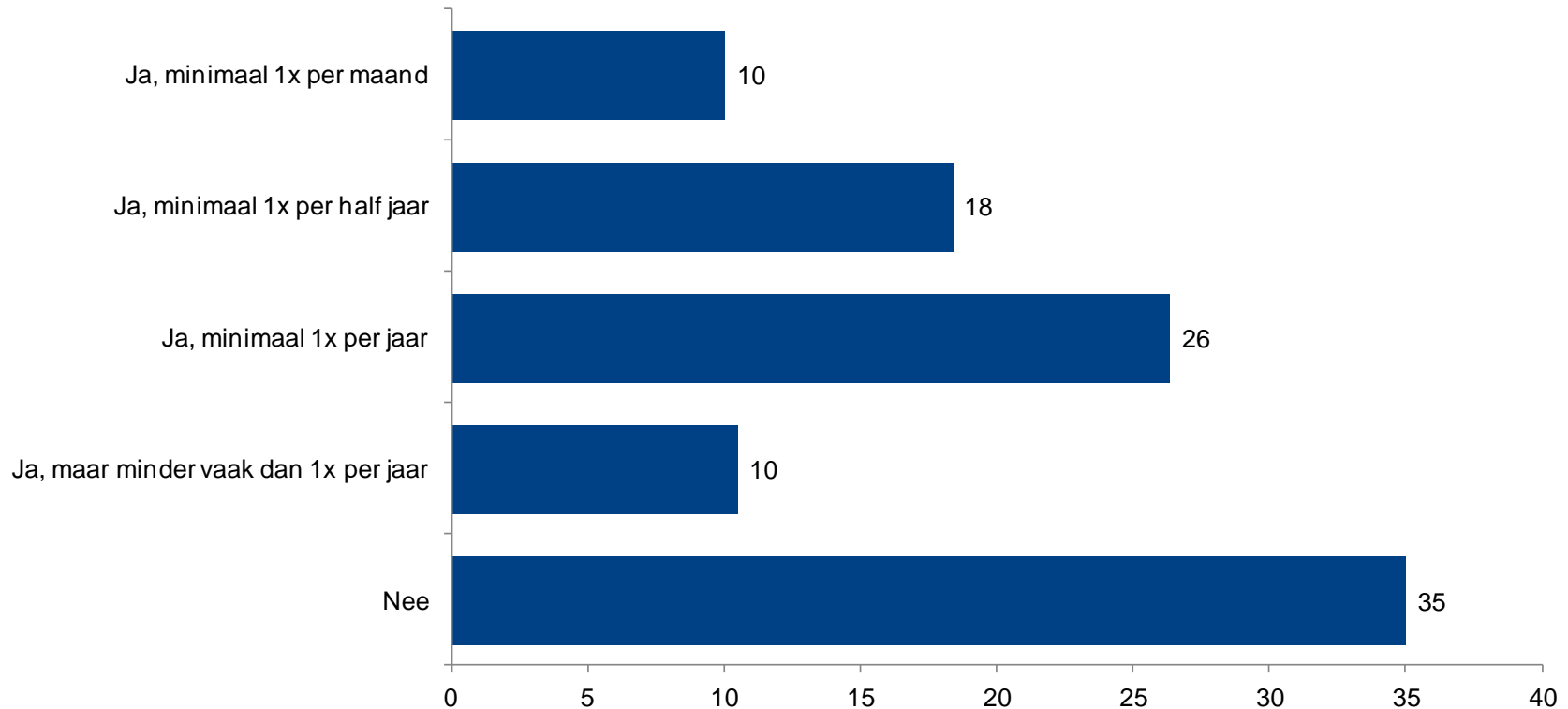

- ✓ Zelfstandige beleggers die informatie over de kosten hebben gezien, halen deze informatie voornamelijk van internet (52%) of vragen deze zelf op (35%).
- ✓ Ruim driekwart van de beleggers die beleggen via een beleggingsadviseur (78%) of vermogensbeheerder (76%) en informatie over de kosten hebben gezien, heeft deze informatie van de adviseur ontvangen.
- ✓ Vrijwel niemand (5%) heeft telefonisch navraag gedaan over de hoogte van de kosten.

Hoe heeft u deze informatie van uw belangrijkste financiële instelling gekregen?

Beleggers die voordat ze begonnen met beleggen informatie over de hoogte van de kosten hebben gezien/ontvangen
n = 126

Eenderde houdt de kosten van de instelling waar men belegt niet in de gaten

- ✓ Ruim eenderde van alle beleggers (35%) houdt de kosten van de instelling waar men belegt niet in de gaten.
- ✓ Gemaksgeoriënteerden houden de kosten minder vaak in de gaten (43% houdt kosten in de gaten), beheersteren houden de kosten juist vaker in de gaten (78%).

Houdt u de kosten van uw belangrijkste financiële instelling in de gaten?

Alle beleggers
n = 283

Bijlagen

Achtergrond

- ✓ De AFM, de onafhankelijke gedragstoezichthouder op de financiële markten, streeft ernaar het vertrouwen van consumenten en bedrijven in de financiële markten te versterken, ook internationaal.
- ✓ Daarbij faciliteert de AFM kennisvorming bij de Nederlandse consument op het gebied van financiële producten.
- ✓ Door middel van de ConsumentenMonitor worden ontwikkelingen in het gedrag van consumenten gemeten in de tijd.
- ✓ De ConsumentenMonitor is in 2004 gestart en wordt sindsdien elk half jaar uitgevoerd.
- ✓ De primaire doelstellingen van de ConsumentenMonitor kunnen als volgt worden weergegeven:
 - Beschrijven van het gedrag en de attitudes van financiële consumenten;
 - Beschrijven van markt- en productaspecten in de financiële markt.

Onderzoeksverantwoording

- ✓ **Doel:** in kaart brengen van ontwikkelingen in het financiële keuzegedrag van de Nederlandse financiële consument.
- ✓ **Veldwerkperiode:** 26 april t/m 13 mei 2012.
- ✓ **Methode:** online onderzoek, vooraf is het volledige panel gescreend om de juiste groepen consumenten voor dit onderzoek te kunnen benaderen.
- ✓ **Steekproefomvang:** de netto steekproef bestaat uit 283 beleggers. De steekproef is naar leeftijd herwogen naar een afspiegeling van de Nederlandse bevolking (18+).
- ✓ **Rapportage:** de weergegeven resultaten zijn gebaseerd op representatief Nederland (18+). Indien er significante verschillen bestaan tussen specifieke doelgroepen en totaal Nederland (18+) wordt dit aangegeven.
- ✓ Belangrijk in het onderzoek zijn de vier soorten financieel beslissers, uitgelegd op de volgende slide.

Beheerst

Ambitieuw

Adviesgevoelig

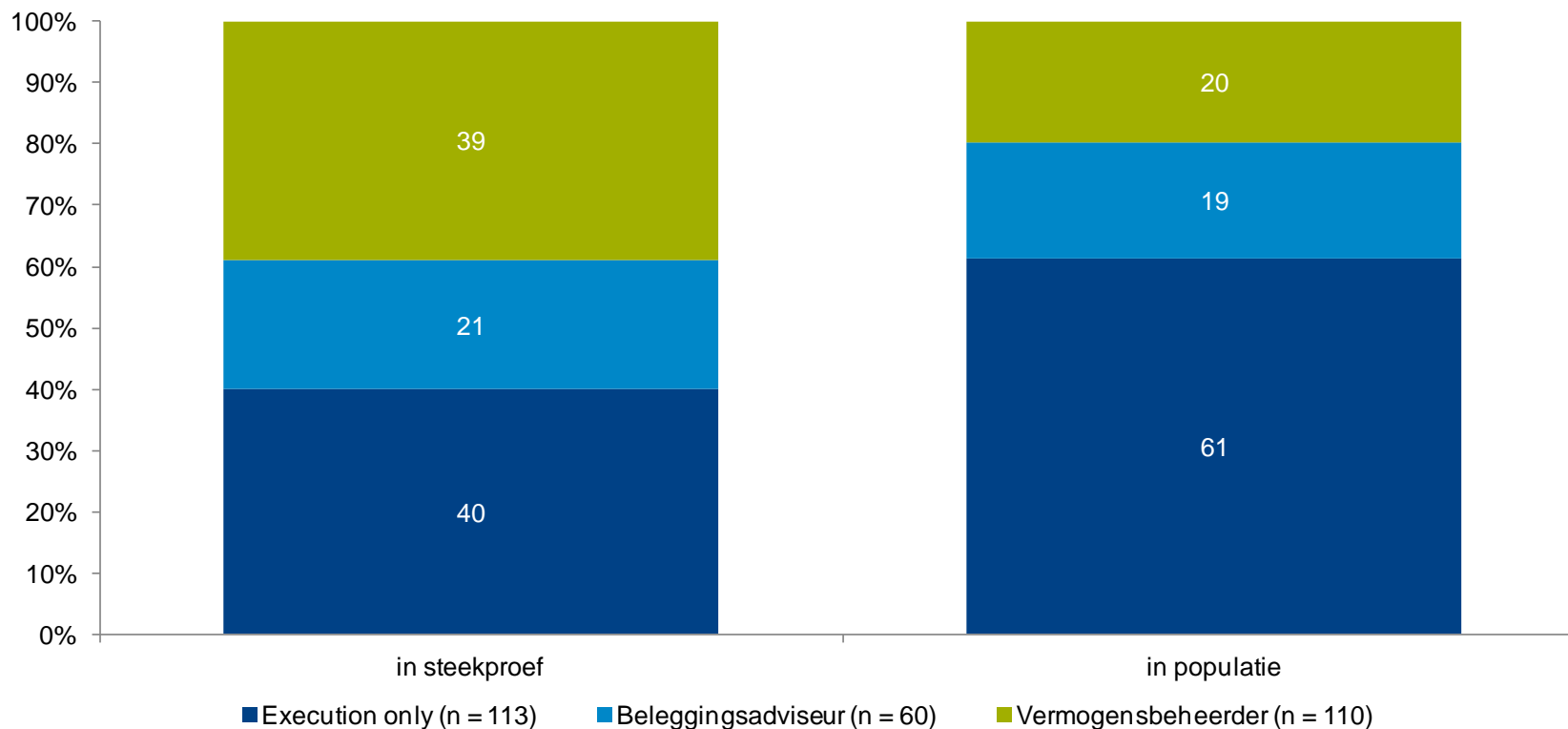

Gemaksgeoriënteerd

Consumentensegmentatie

- ✓ In de rapportage worden termen voor verschillende typen financieel beslissers genoemd. De AFM onderzocht in een eerder stadium hoe Nederlanders financiële beslissingen nemen en concludeerde dat mensen van elkaar verschillen in de manier waarop deze beslissingen genomen worden. Er zijn 4 typen, welke hieronder worden beschreven.
- ✓ **Beheersten** verzamelen veel informatie over het financieel product dat zij willen aanschaffen. Zij overwegen veel alternatieven, gaan door tot zij het juiste product hebben gevonden en nemen uiteindelijk zelf de beslissing, zonder financieel adviseur.
- ✓ **Ambitieuzen** proberen graag nieuwe producten uit en mijden risico's hierbij niet. Zij hebben luxe en rendement als drijfveer voor hun besluiten en steken een gemiddelde hoeveelheid tijd in hun keuzeprocess.
- ✓ **Adviesgevoeligen** laten hun beslissingen over aan anderen. Zij vertrouwen adviseurs blindelings. Zij zijn niet geïnteresseerd in financiële producten en zijn niet perse op zoek naar het ideale product.
- ✓ **Gemaksgeoriënteerden** stoppen weinig tijd in het bestuderen van financiële producten en vermijden hierbij risico's. Zij hebben weinig vertrouwen in financieel adviseurs en kiezen vaak voor standaard producten.
- ✓ Voor meer informatie of om zelf te testen wat voor type financieel beslisser u bent, kunt u terecht op www.afm.nl/besliswijzer

Steekproefoverzicht naar type belegger

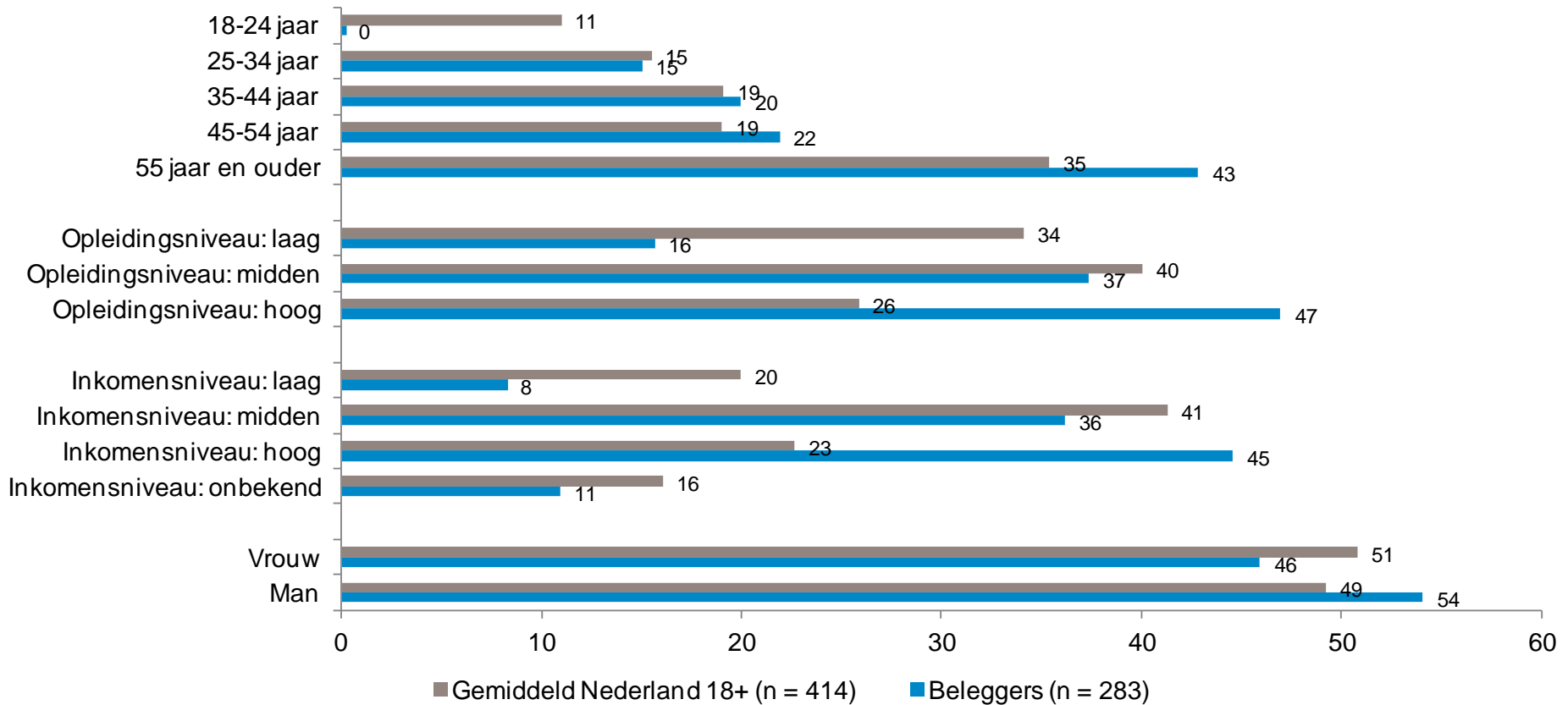

- ✓ In de steekproef zijn personen die zelfstandig beleggen ondervertegenwoordigd en personen die via een beleggingsadviseur of vermogensbeheerder beleggen oververtegenwoordigd. In werkelijkheid (bron: GfK Finance-screening 2012) belegt 61% van de beleggers zelfstandig, 19% via een beleggingsadviseur en 20% via een vermogensbeheerder.
- ✓ Alle uitkomsten in deze rapportage zijn herwogen naar de werkelijke verhoudingen en vormen dus een afspiegeling van de populatie beleggers in Nederland.

Welke manier van beleggen is voor u het meest belangrijk?

Alle beleggers
n = 283

Steekproefoverzicht naar achtergrondkenmerken

Steekproefoverzicht naar type financieel beslisser

